

Előfizetési díj:

Égész évre . . . 10 K — f.
Fél évre . . . 5 K — f.
Negyed évre . . . 2 K 50 f.
Egyes szám ára 20 fillér.

ZALAMEGYE

ZALAVÁRMEGYEI HIRLAP

Politikai és társadalmi hetilap. — Megjelenik minden vasárnap.

Hirdetések:
= Megállapodás szerint.

Nyilttér soronként 1 K.

Kéziratokat
nem küldünk vissza

Történelmi jogok.

A közéleti és társadalmi fejlődésnek az az iránya, amelyet a tömegek szervezkedése és mozgalmi jelölnek ki, forгатagba sodort bennünket.

Annak a küzdelemnek és fékevesztett rohanásnak, amelyet a szociáldemokrácia felidézett, a mai gazdasági és társadalmi rend nem esik ugyan áldozatul, mint ahogy az apostolok vérmes álmaikban képzelik, de osztályok pusztulhatnak s meginoghat a talaj a nemzet azon rétegei alatt, amelyek eddig a tekintélyt képviselték s a vezető szerepet vitték.

A szociáldemokrácia minden tekintélynek és hagyománynak esküdt ellensége. A történelmi hagyományokon, vagy társadalmi álláson alapuló tekintélyek üldözésében egyetértenek vele azok az áldemokraták is, akik a polgári társadalom kiépítéséhez azt az abszolút egyenlőséget tartják szükségesnek, amely örökké utópia, elmélet és elérhetetlen álom marad.

Az ugynevezett történelmi osztályok a szociálisták és demokraták keresztüztüzebe kerültek. Az egyik oldalon gazdasági erejük meggyengítésére, a másik oldalon a közéleti vezető szerep és társadalmi tekintély elhódítására törekszik egy-egy nagy tábor.

Ha ennek a küzdelemnek kimenetele csak egyes osztályok sorsát pecsételné meg s esetleg a nemzetnek korhadó elemei helyett új, erőteljes nemzeti elemek megerősödését jelentené, akkor a kérdés beleszorulhatna az osztályérdekek szűk korlátai közé. Nemzeti és állami szempontból nyugodtan várhatnánk: ki lesz a győztes, sőt talán az örök fejlődés magasabb érdekei oda utalnanának bennünket, hogy az előretörő rétegek diadalát óhajtjuk.

De a mi viszonyaink annyira különlegesek, hogy minden általános szempontot és elméleti igazságot alá kell rendelnünk a nemzeti érdekeknek s ezek alapján kell eldöntenünk azt a kérdést: vajon azok a hazafias elemek, akik az osztályharcokon többé-kevésbé kívül állanak, melyik táborhoz csatlakozzanak.

Aki látó szemekkel nézte az utolsó évtized társadalmi alakulásait, az előretörő rétegek tömörülését, lehetetlen volt észre nem vennie, hogy Magyarországon a gazdasági és társadalmi küzdelmekbe egész más, ezektől idegen célok is belekeveredtek s

végül a szociálizmus, sőt a demokratikus mozgalmak egy része is megtagadtak a nemzettel minden közösséget.

Annyira fejlődött ma már a dolog, hogy a hazafiság bűnné vált azok szemében, akik gazdasági, politikai és társadalmi érvényesülésük céljából minden téren osztályharcot provokálnak. Egy részük a nemzetre nézve már eleve idegen volt, más részük pedig a demagógia folytán idegenné lett.

Ezek a viszonyok arra utalnak minden jóra való magyar embert, hogy keresse a nemzeti eszmények és célok megmentésének eszközeit.

Akinek félteni való kincsei vannak, vaspáncélos szekrénybe zárja. A mi kincseink: nemzeti hagyományaink, évezredes multunk viharos századai alatt a lelkekben lerakódott nemzeti érzés, alkotmányos szabadságunk és függetlenségünk tudata biztos őrizetre, konzerválásra szorulnak. Meg kell azt őriznünk a betörők ellen; fen kell azt tartanunk azzal a vad áradattal szemben, amely világpolgári ideálokért lelkesedik és a garasért, a politikai hatalomért, a tömegek uralmáért sárral és piszokkal hajigálja a hagyományokat, terrorral, fütykössel és revolverrel akar küzdeni a közélet porondján, az elvek ütköző helyén is.

A nemzeti eszményeknek a megóvása, konzerválása képezi az ugynevezett történelmi osztályok feladatát a rohamos átalakulás korában. Ennek az osztálynak kell képviselnie azt a konzervatív elemet, azt a fékező erőt, amely nem engedi a társadalmi anarkiáig fejlődni az osztályharcot s nem engedi az elméleti igazságok után törő haladásnak áldozatul esni a nemzeti igazságait.

A történelmi osztályok sorsa összefügg a nemzet sorsával. Ha elbukik, elveszett a nemzetnek ezeréves multja és államának nemzeti karaktere. A népvándorlás hajdani nagy országutján összeverődött népek álladalmat alkotó kapcsolata meglazul, elszakad s ha darabokra török a nemzetgerince, közprédája lesz ez az ország a visszavonásnak, a nemzetközi szédelgésnek és kidől a népek szabadságának egy ezredéves oszlopa.

A történelmi osztályokat, azok tekintélyét és erejét meg kell oltalmaznia a nemzetnek minden áron. Nem a kiváltságokért, amelyeket hagyományok alapján élveznek; hanem azért a nagy erkölcsi erőért, amelyet ezek az osztályok a százados átöröklés

és kiválás, az intelligencia és nemzeti érzés ápolása által összegyűjtöttek.

Nem osztályuralmat akarok hirdetni s nem szeretném látni azt, hogy azokat a vívmányokat, amelyeket a Széchenyi, Kossuth, Deák által vallott és hirdetett szabadelvű eszmék teremtettek, a nemzet a kiváltságok kultuszába fullassza. De érzem azt, hogy a demagógiával szemben az a konzervatívabb szellem, amely a történelmi mult talajában gyökerezik s amely a nemzetet annyi válságon segítette keresztül, feltétlenül szükséges létünk fentartásához.

A történelmi osztályok védelme már azért sem jelenthet nálunk Magyarországon osztályuralmat, mert közjogunk a feudális középkorban sem ismerte azt a merev kasztszellemet, amelyből az osztályuralom sarjad. A történelmi osztályok alatt tehát nem szabad pusztán az arisztokráciát s a nemességet érteni, mert nemcsak ezek hivatkozhatnak történelmi jogokra, habár bizonyos alkotmányos jogok gyakorlása a nemességhez való tartozástól függött is. A nemzetfenntartó történelmi osztályok gerincét a magyar középosztály képezte, amelyhez épügy hozzá tartozott a honorácior, mint a városi polgárság. Magyarországon a nemesség nem képezett elzárt kasztot, nem volt nehéz a nemesség soraiba kerülni s a nemesség kiváltságot jelentett, amelyet kivételes jogállással jutalmazott a nemzet. A történelmi osztályhoz való tartozás tehát nem függ a címeres gyűrűtől és predikátumtól, hanem — nemzetünk szabadelvű hagyományainál fogva — a történelmi osztályokat azok az elemek alkotják, amelyek történelmi jogon a nemzet vezető rétegeit és gerincét képezik.

A családok és egyének változhattak, kidőltek és megszorodtak; a haladás az előjogokat megszüntette, a címek értékét leszállította, a jogegyenlőséget megteremtette, de hagyományainkat a haladó idő csak megnevesithette. Aki ezeknek a nemes hagyományoknak osztályosa, aki hozzákapcsolódott érzésben és törekvésekben a nemzet gerincéhez s a multból átöröklött eszmények kultuszához: az azokhoz a történelmi osztályokhoz tartozik, amelyekre a magyarságnak az átalakulás nehéz korában szüksége van.

A történelmi jogokra való hivatkozás azonban súlyos köteleességeket von maga

után. Az ősökre való hivatkozás, a címer és sok név üres hivalkodás, ha nem érzik ki belőle a kötelességtudás.

A nemzet jövője, államunk nemzeti jellege függ attól, hogy gerince meg ne roppanjon s ne csak az elődök érdemeinek fitogtatásával, hanem komoly és értékes munkával, az új kor parancsoló szavának megértésével törjön előre a magyarság évezredek jogainak védelmezésében. A történelmi osztályok ne legyenek csak a múlt maradványai, hanem a jövő biztosítékai is.

A nemzeti öntudat ébrentartása, a hagyományok ápolása életszükséglet ránk nézve. Ezért nemzetellenes merénylet az a törekvés, amely a történelmi jogok teljes letérésére vágyik. Ezért kell minden öntudatos magyarnak elébe állani mindenkinek, aki ezen a földön a történelmi jogok félrelökésével akar állami, társadalmi vagy gazdasági politikát csinálni. Nekünk évszázadok viharai közben szerzett jogaink vannak s azt nem dobhatjuk zsákmányul sem a tömegek szenvedélyének, sem nemzeti céljainktól idegen törekvéseknek, sem reakciónak, sem tetszetős jelszavak után rohanó áramlatoknak.

Aktualitások.

(Romlott izlés.) Néhány héttel ezelőtt megemlékeztünk arról, hogy milyen a vidéki brettli művészet, amely otrombaságokkal rontja az izlést a kávéházakban felállított színpadokon.

Azt hinné az ember, hogy az izléstelenségeket és hallatlan hülyeségeket csak vidéki publikumuk merik beadni holmi csavargó művészek, akiket a fővárosból kiszorított a fejlődött izlés. És vágyva vágyunk, mi naiv vidéki pasasérok, a szellemi és művészeti élet központjába, hogy valami nemesebb élvezetben is legyen részünk.

A hirdetési oszlopok öles plakátjai azután elesalogatnak bennünket a cabaréba, a mulatóba, mert hát a kisvárosi élet egyhangúsága után megkiván az ember egy kis pikantériát, valami könnyebb fajta művészetet, amely vidámit, felüdít.

Kázmér házasodik.

A kisvárosi toronyóra épen hajnali négy órát ütött, amikor Hajdu Kázmér — az ünnepeit és daliás gavallér — legénylakásában meggyújtotta a gyertyát a lefekvéshez.

— Teringettét — mormogta, magába fojtott dühösséggel, — hogy reszket a kezem. Alig tudtam ezt a hitvány gyertyaszálat meggyújtani.

— De mi csak, lábaim is remegni kezdenek, pedig alig állok 10 perce. — Tehát már itt tartanék? Én, a hatalmas, erős és híres Hajdu Kázmér!

— Mit, az a pár átvirrasztott éjszaka tett volna tönkre? Vagy az a pár édes asszonyi csók kábította volna el agyamat? — Mese.

Megállt a gyertya előtt és elgondolkodott.

— De mégis, mintha nem bírnám ki úgy az italt, mint azelőtt. Pedig milyen híres ivó voltam. Valamennyi barátomnál többet ittam és valamennyinél józanabb voltam. Asszony? Hogy bomlott utánam mind. De mintha az utóbbi időben elhidegültek volna tőlem. Talán megvénültem, talán megcsunyultam, talán elgyengültem. Hadd lássam csak! Maga elé tette a tükröt és sokáig vizsgálta magát.

— Csakugyan ráncos az arcom, karikásak a szemeim, bágyadt a tekintetem.

Hát kérem a fővárosban cabaret van elég, mert most ennek a divatja járja. Annyi a brettli, hogy nemsokára minden utcárokra jut belőlük. És közönsége is van valamennyinek, jóllehet a helyárok nem valami nagyon mérsékelték.

Hanem amit ezekben a Thália istállóban kap a publikum, az már igazán felháborító. Csupa nudítás, amelyben nincs egy szemernyi nemesebb izlés. Perverz viccek, amelyeket ezelőtt a kurtakocsmák borgőzös levegőjében sem lehetett elmondani. És emellett cinikusan becsapják a publikumot a hangzatos reklámmal, amely eget földet, művésznőket és művészeket ígér, a művész azonban rendszerint beteg, vagy ideges és nem lép fel. A programot tehát kitölti négy öt szerényebb tehetségű hölgy és ur, akiket vidéki színtársulatok szerződés nélkül maradt tagjaiból toboroztak össze.

Néhány ponografikus kuplé, egypár elkopott smoncza, az élelapokból kilesett öles szellemesség, — ez kérem ma a cabaret. Azaz hogy még van valami lozzá: kurta szoknya és lábikra mutogatás. Mert földolog a vádliesek, amely legalább izgatja a levitézlett nyirott bajszu urakat.

Szeretnék utánozni Páris és egyéb világvárosokat, tehát elhozunk minden új divatot. Csakhogy mire a brettli, a cabaret és az éjeli élet egyéb mulatságai hozzánk érkezők, a szellemesség lekopik s csak a disznóság marad meg, amely egészséges idegzetű és izlésű emberek már nem is mulattat.

Ne higgye senki, hogy mi most nagyképű morálpredikátoroknak akarunk felesapni. Tisztában vagyunk a kor divatjával és izlésével; tudjuk, hogy a ma gyermeke a borsosabb élet, a sikamiós beszédet ugyszólván megköveteli. De nem hinnék, hogy a trágárság is hozzátartozék a kor izléséhez. Egy kis fátyol, egyetlen fügefalevél mégis csak elkel. Még az utszéli cigánypurdé is felszed magára legalább egy mellényt.

Most van a szezonja a vidéki közönség fővárosba való tódulásának. A sok jóhiszemű ember viszi a tele erszényt Budapestre, hogy egy kicsit kimulassa magát. Nos hát figyelmeztetünk mindenkit, hogy ha a pénzt és idejét sajnálni nem akarja, jól megválogassa, melyik cabaretbe megy. Bizzuk a fővárosiakra ezeknek a műintézeteknek az eltartását s inkább maradjunk naiv vidékiek, mintsem ki engedjük magunkat kacagni az élelmes művészek által.

* * *

(Fenyegetőznek a vörösök.) A szociáldemokratáknak nem tetszik a választójogi reform; nem tetszik nekik a mai egész kormányzati rendszer; nem tetszik nekik, hogy kiabálásuktól meg nem dőltek romba a társadalmi rendpillérei s nem hullott az ölükbe minden politi-

kai és gazdasági hatalom. Ezért azután újra előhozakodnak a tömegsztrájk eszméjével, amelytől azonban kár volna túlságosan megijedni, miután ezideig az ilyen kísérletek mind kudarcot vallottak.

Nos hát tudják-e, hogy mi is az a politikai tömegsztrájk? Lázadás a törvényes államrend ellen. Igaz, hogy ez a fegyver mindenütt esődt mondott. Belgiumban ez már többzör megbukott. Oroszországban az első alkotmányos szervezet, a dumát tette semmivé. Oroszországban a kísérletezés nyomorúságos éhínséget idézett elő. Franciaországban a esirájában fojtották meg. A politikai tömegsztrájkknak létjogosultsága nincs: azt elismerni, határos az öngyilkossággal. A legtöbb államban, ahol az országos sztrájk eszméje ütötte fel a fejét, azonnal elfojtották, vérbe fullasztották; miért? Azért, mert a politikai tömegsztrájk magában hordozza a lázadás, a forradalom minden tulajdonságát.

Gyalázatosan bukott meg ez a forradalmi eszköz Németországban is, ahol Bétel Ágoston, a német szociálisták vezére erőszakolta a munkásnépre a politikai tömegsztrájkot. A munkásnépet felvonultatva Berlin utcáin, forradalmat orfittatott velük és rettenetes terrorizmust léptett ki, hogy megmutassa hatalmát. A német mérsékelték azonban megdöntötték Bétel ur örült, romboló terveit s a további politikai tömegsztrájk esütörtököt mondott.

Ugy látszik, hogy a nemzetközies most újra napirendre tűzik az izgatást és mindent elfognak követni, hogy a politikai tömegsztrájkot nyúlba üssék.

Pedig a közönséges sztrájk és a politikai tömegsztrájk között órási a különbség. Az még elfogadható, ha a munkás munkaadójával nem tudna megegyezni és helyzetének javítása érdekében a munkát megtagadja. Ez ha egészen nem is helyeselhető, de az egyetemes emberi jogok respektálása alapján megszívlelendő.

A politikai tömegsztrájk azonban egész más. Itt egy politikai párt lázad fel az állami és társadalmi rend ellen. Szembehelyezkedik mindazokkal az intézményekkel — ami az országot alapjában rendíti meg — ha megbolygatva lesznek. A cél gyalázatos, mert gyilkos szándéka van, törni-zuzni mindent, ami utjába esik.

Tétlenül tehát az ilyen aljas merényletet bevárni nem szabad. A politikai tömegsztrájk lázadás, az erre való felhívás lázítás. És főben járó bűnhalmazat már azért is, mert a szociáldemokrata párt vezetősége, a tömeg lelketlen félrevezetése által akarja az ország létfenntartásának erejét, a termelést magához ragadni. Vagy ha nem sikerülne, hát megsemmisíteni szeretné az idegen banda az ország gazdasági vérkeringését.

A nemzetnek azonban azt tűrni nem szabad,

— Mégsem lesz ez így jól!

Leheveredett a pamlagra és elgondolkodott. Dehogyan tudott volna most aludni. Már rég nem foglalkozott önmagával, most teljesen lekötötte saját énje.

— Élet, élet, ez is élet? Hazajövök, nem fogad soha senki, semmi. Inkább a kocsimába megyek a pajtasok közé, a többi aztán magától jön.

— Jönnek az ünnepek. Mindenki otthonába siet, puha, meleg fészkebe. A férjet ölelő karok, forró csókok, édes apróságek fogadják; de gyönyörű élet is lehet; én velem még a kutya se törődik. Ki is vezett belőlem minden nemesebb érzés.

— De talán mégsem! Úgy érzem, tudnék még érezni, szeretni, örülni, ha volna valaki, aki velem ezt az életet még megosztaná.

— Bizony Isten, nem is rossz gondolat.

Felkelt és nagy léptekkel lefelé járt a szobában.

— Hadd lám, mit is gondoltam utoljára? Milyen zavaros ma az eszem. Pedig alig ittam valamit. — Hát igen, meg kellene osztani ezt a cudar, sivár legény életet, milyen boldogság is volna.

Volna egy asszony, aki hűségesen kitart mellettem, lenné minden gondolatomat, teljesítené minden óhajátomat, csókkal simítaná el a redőket, ha gondok bánatánának; volna édes kis

apróságunk, felnevelnénk s nagy-nagy embert csinálnánk belőle.

Az erős férfi szemei könnybe lábadtak a jövő nagy boldogság gondolatára. Nem is mert tovább ábrándozni. Gyorsan lefeküdt és átengedte magát a legédesebb semmittevésnek. Gyönyörű álmai lehettek.

Másnap mintha kieserítették volna Kázmért. Fürge, vidám volt. A hajnali ábrándozás teljes mértékben erőt vett rajta. Szilárd elhatározással vált benne a gondolat, hogy meg fog nőlni.

Egész nap, sőt egész héten azon tanakodott, milyen feleség is volna neki való. Ha aztán az elvvel tisztában lesz, a gyakorlati megvalósítás könnyen fog menni, lévén annyi leány, mint csillag az égen.

Nézeteivel a hét végére tisztába is jött s körülbelül a következőkben foglalta össze:

— Ha megköszülök, egész életemre fog szólni ez a lépésem. Olyan leányt fogok tehát magamhoz láncolni, aki minden tekintetben méltó lesz hozzám.

— Nagyon szép asszony engem nem fog sokáig szeretni, a nagyon csunyától nekem menne el előbb-utóbb (inkább előbb) a kedvem. Ne legyen tehát se nagyon szép, se nagyon csunya.

— Legyen szerény, mert egy közigazgatási tisztviselő felesége sohase lehet elég szerény.

hogy a nemzetközi, akik politikai párttá tömörülnek, forradalmi kísérletet tegyenek.

Hisszük, hogy a magyar kormánynek lesz annyi ereje, hogy a forradalmi kísérletezést még a csirájában el fogja fojtani.

Ha a szociálisták pártvezetősége látja az öt vakon követő tömeget, akkor először is a vezérekkel kell leszámolni. Mert ezek az idegen stréberek azt hiszik, hogy a magyar nemzet és a magyar kormány pipogya, hogy tenni nem mer velük szemben semmit.

Ha kéik, fojtja vére a nemzet az idegenek hazaelenes aspirációt. A véreket pedig kergesse ki a kormány az országból. Mert csak úgy érhetnék el a nyugalmas gazdasági fejlődést, ha ezek a nemzetközi ámitók, csalók és sikkasztók a határon kívül volnának.

* * *

(A tudomány vértanui.) Bármit mondjon korunkról a sötétben látó pesszimizmus, egyben mégis jelentős napokat élünk; a tudomány halad, az emberi elme fensőbbsege egyre szélesebb területen válik urrá. És korholjanak akár-hogy a rideg erkölcsbírák, egyben mégis gyönyörű és fenséges lény az ember: van benne elszántság, halálmegvetés, makacs kitartás a tudomány új javainak megvívásában. Századunk minden előzőjénél dusabb ily nevekben és hosszu a soruk azoknak, akik ugyannerre a dicsőségre törekszének.

A problémák változnak, némelyiket megoldja az emberi lángelme, a másiktól kiderül, hogy már kiinduló pontja képtelen volt: azt a komoly tudomány félreveti az utjából és a furcsaságok tárába rakja el. A kör négyesződésű, az örökké mozgó gép, az aranyesimálás többé nem izgatják a képzeletet; a tudós hipotézisből babona lett. Az elavultak és a megoldottak helyébe új problémák egész raja tödült: a fény és villámosság elmélete, az elemek átváltoztatása, a szerves élet mesterséges előállítás, de a tegizgalmasabb, legnagyobb, legmesszebb ható a levegő meghódítása.

Mondák kódébe vesző ősidők óta az emberben élt a vágy, hogy a lég szabad madara után ő is szárnyra keljen. Dédalusz, a mechanika és építés első mestere, merész ivben szállta az eget Kréta szigetétől az itáliai partokig. De a meszter tragikusan meglakolt vakmerőségéért: a saját vére, Ikarusz megbomlott szárnyakkal zuhant alá a tengerbe, mivelhogy avatatlannul élt vissza a nagy lángelmét követelő találmánnyal.

És azóta nem szűnt meg az emberiség szívében a misztikus vágyakozás a levegőn való uralom után. A vágyból, az álomból, a sejtelemből épen napjainkban készül a valóság kibontakozni. A kemény, nyakas és veszedelmes tusakodás az ember és a levegő közt döntő fordulathoz jutott, még vergődik a leigázott levegő, még megkísérli, hogy büntetéssel sujtja

— Legyen házias, mert jaj annak a férfinak, akinek a vendéglői koszt után kozmás csirkebecsináltat kell enni és a oselédet kell figyelmeztetnie, hogy az ablaksarokban pók szövi hálóját.

— Legyen vidám. Az élet ugyanis elég szomorú, ha hozzá az asszony is komoly; akkor inkább éljünk csak egyedül. — A szó nemes értelmében vallásos legyen a nő.

Azt tartotta ugyanis, hogy „a műveletlen ember veszedelmes, ha vallástalan; a művelt pedig sokszor boldogtalan, ha nincs hite, de a vallástalan nő a maga és mások számára a legtöbbször a boldogtalanság forrása.”

Legutoljára hagyta Kázmér legfőbb kívánságát, amelyért sokan megmosolyogták, de még többen (a férfiak) igazat adtak neki. S ez szon elve volt, hogy a nő ne legyen tulságos okos, legalább annyira ne, mint a férje. Az asszony sok galibát csinál amugy is, hátha még eszes, ravasz. Az ostoba asszonynak is vannak óhajai, kívánságai, hát még az okos asszonynak. Ki is tudná azokat mind teljesíteni? No meg aztán csak az kellene, hogy az asszony mindent jobban tudjon a férj-uramnál. Az asszonynak sokszor kell hallgatni, az okos asszony erre sohase képes. Azt hiszi, mindég okosat mond, azért folyton pereg a nyelve. És milyen gyönyörűség élet

Dédalusz ivadékait rendületlen bátorságukért, de a diadal már a miénk!

Az egész művelt emberiség bizakodva tekint azokra a zseniális férfiakra, akik különböző terv szerint egy órára törnek. És lelkében a legfenségesebb tragikum keltette szájalmat és megilletődést érzi, ha hírét veszi a nagyok, az uttörők egy-egy kudarcának. — Z ppelein gróf balvégzete a nemzeti összetartás, áldozatkészség, kölesönös megértés és szeretet csaknem viharos iudulajait keltette föl. És mindnyájunkat meghatott Orville Wright sulyos katasztrófája is, mely neki gépébe és épségébe, de kísérőjének életébe került.

A tudomány e mártírjainak koszoru és virág a sirjukra! De a róluk való megemlékezésben nyoma se legyen a megbánásnak vagy puhaléki megriadásnak azon, hogy a haladás annyi vértanút követel. Valóban: a haladás minden egyes lépését embervér jelzi és pedig a legnemesebb, a legbecesebb fajtából; a haladásnak minden palotájába embert kell befalazni, mint a néphiedelem tartja. De ez nem jelenthet többet, mint azt, hogy az elesettek örök hűség-gel őrzi hálás emlékezetünk, azután pedig az ő példájukon lelkesülve, nyomukba lépve meg-
gyünk — előre.

A tudomány vértanui ép úgy növelik a rajongók taborát, mint azok, akiket innen-onnan kétezer esztendeje a cirkuszok bestiái elő dob-tak, éiofáklyáku meggyújtottak, meggyalázásul keresztre feszítettek. A hitvallók halálos énekéből keletkezett a kereszténység himnusza. A tudomány vértanuinak történetével kezdődik az emberiség haladásának, fejlődésének, virágzásának új tündöklő korszaka.

A koszorukról.

Ma, vasárnap, november 1-én ünnepli a kath. egyház Mindenszentek ünnepét. Ez a nap, mint elnevezése is mutatja, minden szentek emlékének van szentelve. Ezt az ünnepet IV. Bonifacius pápa 610 év körül honosította meg, de akkor május 12-én tartották; csak IV. Gergely pápa helyezte át november hó 1. napjára s ő nyilvánította ezt általános ünneppé.

Ezen a napon megélelnkülnek a temetők; mindenki siet, hogy elhunyt kedveseinek sirját megkoszorozza, földiszítse s este kivilágítsa. Olyan nagy embertömeg hullámszik ezen a napon a temetőbe, hogy nagyobb városokban a rendőrhatszágának különös intézkedéseket kell életbe-leptetni.

Nálunk napokkal előbb százával árulják a különféle művirágokból készült sirkoszorukat a piacon. Ezeket a koszorukat a lakosságnak egy része háziipar gyanánt készíti és már nyár dereka óta foglalokzik vele.

A piacon állványokra aggatva, vagy nagy

volna, ha az asszony venné kezébe a kormányrudat. Ha ő dirigálna. Ha neki kellene a papucset viselni, vagy — óh uram Isten bocsáss meg! — neki kellene még a bölcst is ringatni.

Összeborzadt Kázmér még csak ezeknek a gondolatára is. Oh mi más egy buta asszony! Milyen engedelmes. Milyen csendes. Milyen elégedett. A férjében felsőbb lényt, valósággal Istent lát, akinek minden tette helyes, minden szava szent. Ha a fekete kendőt fehérnek mondja, arra meg is esküdné. Ha azt mondja neki véletlenül: »édes kis számaram« — elérzékenyedve köszöni meg a nem várt bókot. A buta asszony háttien sem lehet. Vakon engedelmes és bután becsületes. Ilyen nőké a jövő! Ezek a nők lesznek nemsokára becsesek; hisz ma már oly tulságos sok az okos közöttük. A hozomány? Amikor ez a kérdés eszébe jutott, Kázmér bal-füle csengeni kezdett. Ez pedig köztudomás szerint rosszat jelent. Kázmér azonban úgy vélte, hogy ez nem más, mint a pénznek a csengése és már le is rajzolódtak képzeletében az eddig sohse látott ezres bankók; a sok-sok arany csak úgy kápráztatta szemét, csak úgy hizott a gyönyörtől, hogy egyszerre mily gazdag ember lesz belőle — minden fáradság nélkül. Rögtön ki is szemelt magának két gyönyörű fekete csikót, hadd pukkadozzanak a barátok,

vesszőkosarakba rakva adják, veszik őket. Az alkudozásnak tág tere nyílik és minél inkább közeledik Mindenszentek napja, annál olosóbbak. A koszoruk elég ügyesen készülnek, csakhogy legnagyobb részük rikitó, egymáshoz alig illő színük miatt nem izlésesek és rozsz benyomást keltenek. Olyan, a melynek virágai harmóniában állnának, kevés található; pedig száz meg száz koszoru közt válogathat a szemlélő. És különös, hogy a nép a rikitó színűeket vásárolja előszeretettel, nem bírálgatva az izlést.

A koszoru már ősrégi idők óta arra szolgál, hogy bizonyos érzéseket s gondolatokat jelképek alakjában kifejezésre juttasson. A háboruból dicsőséggel hazatérő hős homlokát fűből font koszoru díszítette s az volt a legnagyobb dicsőség, ha az ellenséges nép megalázkodása jeléül koszorut nyújtott át a győzelmes hadvezérnek.

A cserkoszoru a polgári erőnyeket jutalmazta s akinek homlokát ilyen koszoru díszítette, általános tiszteletnek örvendett úgy, hogy ha például színházba ment, mindenki, még a szenátorok is felállással hódoltak.

Az ó korban az áldozati állatok fejére tettek koszorukat. A áldozatokat ugyanis mindig valamely istenségnek hozták és a koszoruk feláldozásával is az istenségnek akartak az emberek kedveskedni, hogy ilyen módon jóakarukat megszerezzék és maguknak biztosítsák. Az áldozati lakomák alkalmával a résztvevők is koszorukkal övezték homlokukat. Ez a szokás ma is fönmaradt a menyasszonyoknak szánt mirtuszkoszoru alakjában.

A mirtusz a déli népek virága volt. Venusznak, a szerelem istenasszonyának volt a virága. A vőlegény mindig ilyen virágokból font koszorut adott menyasszonyának. Azóta lakodalmak alkalmával minden menyasszony mirtuszkoszorut hord, csupán Olasz és Franciaországban divatos a narancsvirág koszoru. Ez onnan van, mert a narancsfán egyidejűleg van bimbó, virág és gyümölcs; és kiválóan alkalmas a családi élet szimbolizálására.

A régi germánoknál a gyászt a rozmaringvirág jelképezte. Fro istennek és Holda istennőnek volt a virága. Holdaé, a ki az elhunyt szellemét a tulvilágra szállította és Fro-é, a napistené, aki a dermesztő téli álom után mindig új életre támasztotta a természetet. Az ő kiengesztelésükre rendezett áldozati lakomákon a rozmaringszál volt az uralkodó virág és ez időtől fogva vált szokássá, hogy a »zöld remény-ség« virágát ravatalra és koporsóra helyezik. Nálunk a föld népe hordta a rozmaringot előszeretettel bokréta gyanánt. Ma már rozmaring mellett a gyászkoszorukat örökzöld-repkény és babérlevelekből, meg fenyőgalyakból is készítik.

A középkorban fejedelmi diadem gyanánt hordták a koszorukat. Valószínű, hogy a koszoru használatából keletkezett utóbb a korona.

amikor a fő-teán végig hajt az inassal, no meg az asszonnyal.

Az aranyak folytonos csengése annyira lekötötte figyelmét, hogy képtelen volt tovább gondolkodni.

Amikor végre Kázmér elvei felett szemlét tartott, roppant büszkeség dagasztotta kebelét. Nem is gondolta, hogy ilyen okos, praktikus ember lett belőle. De a következő percben már komor tekintettel nézett maga elé. Hogyan fogja szándékát megvalósítani? Kővér izzadság cseppek potyogtak le homlokáról. Erei egészen megdagadtak a megfeszített gondolkodástól.

Nagyokat fujva, nagy lépésekkel járta be szobáját; nem nem, az nem lehet, hogy lány-nézőbe menjen. Erre a borzasztó szerepre ő nem képes. Inkább tiszter menne el nászutra, mint egyszer lánynezőbe. Nem nem, ő inkább csak aglegény marad. De e pillanatban szemei előtt gyönyörű vadonat új ezresbankók jelentek meg, fülében vert arany búvós csengése kezdte el régi nótáját — győzd le önmagadat; és elindult Kázmér a nagy, hosszu utra.

* * *

Épen husz házat vizitelt már végig Kázmér, rövid három hét alatt. Mindennap másutt ütötte fel tanyáját és mindennap busan állapította meg a teljes eredménytelenséget. Egyik leányzó nagyon

Voltak idők, a mikor az aratók koszorús fővel mentek munkára. Régente, ha valakire a gyalázat bélyegét akarták sütni, szalmakoszorút nyomtak a fejébe.

Ujabb időben az a dícséretes szokás kezd országosra meggyökösödni, hogy temetések alkalmával a koszorúk mellőzését kérik. E helyett pénzbeli adományokat küldenek különböző jótékony intézeteknek, ami évente sok ezer koronára megy.

Ha azoknak a százezreknek egy részét, amit Mindenszentek napján a temetők feldiszfizására áldoznak, a tüdővészben szenvedő embertársaink javára fordítanák, hány ezer s ezer ember életét tudnók megmenteni a társadalomnak, a családnak, a hazának vissza adni.

Soproni kereskedelmi és iparkamara köréből.

I.

A szombathelyi m. kir. államépítészeti hivatal folyó évi november hó 20-án délelőtt 10 órakor zárt ajánlati versenytárgyalást tart a székesfehérvár—gráci állami közút 206—207. szakaszán levő 120. számú hidnak újból építésére. Az aléptmény 8151 K 57 f, a vasszerkezeti munkák pedig 3757 K 84 fillérrel irányozvák elő.

A részletes feltételek a fentnevezett államépítészeti hivatalnál tudhatók meg.

II.

Hazai kereskedő és ipari cégek külkereskedelmi ügyekben fenforgó panaszait az idegen kormányoknál való felszólalás végett gyakran közvetlenül a közös külügyminiszter urhoz intézik. Ez az eljárás az ügyek elintézését késlelteti, mert a diplomáciai közbenjárás elrendelése előtt a közös külügyminiszter ur a magyar kormány álláspontját kéri ki. Célszerű tehát a jelzett panaszokat, melyek diplomáciai közbenjárást igényelnek, az illetékes magyar miniszteriumhoz intézni, mely már saját álláspontja közlése mellett teszi át a közös külügyminiszter urhoz, mi által a panaszos-ügy elintézése lényegesen gyorsítható nyer.

Sopron, 1908 október 26.

A kerületi kereskedelmi és iparkamara.

Hivatalos rovat.

Felhívom mindazon állattulajdonosokat, akik takarmány-szükségletükre vonatkozó igényüket a városnál annak idején bejelentették, hogy a hiányzó takarmány megrendelése végett f. évi november hó 3-án d. e. 9 órakor a városház második emeletén levő kistanásteremben jelenjenek meg.

rut külsejű volt, a másik meg veszedelmesen szép. Emez vörös, amaz tulságosan szőke. Nárcisz a fejét hordta magasan. Clementine pedig gyerekesnek látszott. Mimi nagyon kövér, Biri ijedősen sovány termetűkkel kacérkodtak vele. A dúsgazdag Klárát a világegyetem el nem vette volna. A nagyon sok hozománnyal igen nagy igény jár. Micivel meg szerencsétlen lett volna; mert Mimi nagyon szegény és nagyon rosszul nevelt leány hírében állott. Kázmért a guta kezdte kerülni bosszuságában. Ime ő komolyan veszi a nőülést, a jó utra akar térni és nem akad egy hozzáillő leány. No még egy-nél nem voltam — mondá magában — ahhoz még elmegyek. Ha tetszésemet megnyeri, akkor Isten neki, megnyertem a partit; de ha ő sem az lesz, akit annyira keresek, akkor az én házasságomnak is örökre fuccs.

* * *

Rövid- és hosszufalusi Fogarassy Anasztáz nyug. százados és földbirtokos házában nagy izgatottsággal lesték a pillanatot, amikor legkisebb leányukhoz, az imádott Mártához beállít az első kérő. Alaposan kitanították, hogyan viselkedjék, miket beszéljen. Ne legyen unalmas, se tulságosan élénk. Ne nézzen sokat a kérőre, inkább szendén az asztalterítőre szegezze tekintetét; csak így lehet alkalma a jelöltnek jól szemügyre venni a leányt. Piruljon el a hol

Együttal értesítem a gazdaközönséget, hogy azok is nyerhetnek kedvezményes árban takarmányt, akik korábban még nem jelentették be ebbeli szükségletüket, ha a fent irt időben és helyen jelentkeznek.

Zalaegerszeg, 1908 október hó 30-án.

Dr. Korhai, polgármester.

Zalavármegyei Gazdasági Egyesület közleményei.

Tagdíj nyugtázás.

Sanveber József, Takács Jenő, Farkas Gábor, Bakó Gyula 10—10 K, Csinyát János 20 K, Gyömörey Vince, Nagy László, Hirsch Lipót, Gallubich Lajos, Külley János, Umszuncz Lajos 10—10 K, Káptalan-tóti község 24 K, Viriusz Vince 40 K, Tóth Sándor, Rozsos István, ifj. Thassy Iure, Vida József, Dervarics Imre, Dervarics Ákos, Mesterich Aladár, Zalaegerszeg város 10—10 K, Böhm Samu 20 K, Stern Farkas 10 K, Nemesboldogasszonyfa község 8 K, Szentpéterur község 60 K, Hahót község 20 K, Szily Dezső, Szily Kálmán, Lázár Soma, Rohonczy István 10—10 K, Tanczos Lajos 20 K, Friedmann Bernát, id. Thassy Imre, Kalcic Iván, Bézszy Boldizsár, Kiss József, Kiss Sándor, Kiss Imre, Malatinszky Ferenc, Szezemsky Gyula, Sebestyén József, Gruner Károly, Gruner Ernő, Heffler Ferenc 10—10 K, Mádi Kovács János 30 K, Szigliget község 20 K, Keretye község 8 K, Szabó Döme 40 K, Chocienszky Miklós, Hajik István, Kummert Ákos, Gyórfy Károly, Fülöp István, Legáth Kálmán 10—10 K, Anyos Kálmán, Héczy Kálmán, Gráner Béla 30—30 K, Kovács Antal 50 K, Gyulakeszi község, Bak község 60—60 K, Fischer László, Krosetz Gyula, Dezső Béla, Faragó Béla, Gazd. takarékszövetés, báró Guttmann Vilmos, Hajós Mihály, Hajden Sándor, Jusztusz Izidor, Knorzer György, Oroszváry Gyula, Baki urbérese, Volf Izsó, Tapoleza nagyközség, Udvardy Ignác, Thassy Kristóf, Csöndes József, Dezsényi Árpád, Fischer Gedeon, Forster Elek, Garay Alajos, Gráner Adolf, Hoffmann Béla, Imreh Antal, Kreika Ferenc, Lázár József, Marton László, Méhes Kálmán, Nagy Pál, ifj. Nyáry Kálmán Sümegi Tivadar, Takács Zsigmond, Tivolt János, Tolnay Kornél, Vastagh János, Weiser J. C. Alsópáhok község, Zathureczky Viktor 10—10 K, Perlak község, Magetty Géza, Csáktornya nagyközség, Sümeg nagyközség 20—20 K, Árvay Lajos, Lutter Béla 30—30 K, Vonyarozvashegy köz-

ség 16 K, Aranyod község 8 K, Alibánfa község, Alsóbagod község 6—6 K, Angyán János, Vass Miklós, Bellatinz község, Bratoncz község, Csertalagos község, Csukovecz község, Draskovecz község, Ferenczy János, Hemusovecz, Nagy Ferenc, Nemespécsey község, Novák Károly, Oporovecz község, Zábó Ferenc, Mikefa község 4—4 K, Hahót község, Keszthely polgárváros, Kiskomárom község, Kővágóórsi közbirtokosság, Tótszentmárton község, Tótszerdahely, Zala-istvánd község, Zalaszentköt község 20—20 K, Cserenesócz község, Hosszufalu község, Páka község, Zalaszentiván község, Karácsonya község, 8—8 K, Csömödér község, Hosztót község, Légrad község, Mikevár község, Pusztaszent-lászló község, Pókafa község, Tüskeszér község 6—6 K, Kerkaszentkirály község 16 K, Dobri község 24 K, Kővágóórs 40 K, Felsőórs község, Pölöske község, Pótréte község, Zalaszentmihály község, Rajky Lajosné, Hüvös Salamon, Bakonyi Benedek, Bakonyi Ede, Blumenschein Jakab, Farkasovszky Endre, Gonsaler Alfréd, Günther Fülöp és fia, Koller István, Major Vendel, Németh János, Kócsa János, Makray Sándor, Smetke József, Eitner Sándor, Gallos Kristóf, Smerndl Imre, hg. Szukovszky Viktor, Petesháza község, Felsőbisztrice község, Udvardy Vincs, Sztankovszky Imre, Bosnyák Géza, Francz Lajos fia, Strobl Sándor, Esztergály község, Galambok község, Szentmária község, Paál Viktor, Takács Imre, Erdőfa község, Nemesbük község, Balatonfüred község 10—10 K, Balatonmagyaród község, Homokkomárom község, Felsőrajk község, Korpavárpálin község, Borbély János, Komárom község, Zalaapáti község 20—20 K, Szentmihályfa község 18 K, Németh József 40 K, Szücs János 30 K, Pula község, Izsakócz község, Szentbékálla község, Boldogfa község 8—8 K, Náprátfá község, Középbisztrice község, Vindornyalak község, Csopak község, Alsódomboru község, Alsóórs község 6—6 K, Lovas község 12 K, Obornak község, Bezaicza Péter, Alsóbisztrice község, Balatonkövesd község, Bosnyák Lajos, Nagypécsey, Köveskut község, Korafeind Nándor, Nemesboldogasszonyfa község, Örvényes község 4—4 K, Zalaszentbalázs község 40 K, Kohn Mór, Mussett Ferenc 30—30 K, Szentgyörgyvár község, Csersegtomaj község, Lesenczetomaj, Balatongyörök község, Sormás község, Alsólendva nagyközség, Magyar Szerdahely község 20—20 K, Vorhota község 12 K, Eitner Zsigmond, Kayser Vilmos, Tripammer Gyula, Szücs Zsigmond, Csenteffirifalu község, Bartha László, Czigány László, Kéry Jenő, Weiser János, Nagy Zoltán, Gyenesdiás község, Krosetz István 10—10 K, Szentjakab község, Baktüttős község, Adriáncz község, Drávasány község, Felsőpáhok község, Lipe község, Szent-

Kázmér valahol nyilalást érzett e pillanatban.

— A férfiakról? És többet egy szót sem szólt, csak az ujjával kopogott az asztalon.

Kázmér egyet köhintett. — No ez ugyan okos felelet. Kezdte érezni, hogy ez a leány épen neki való.

— És mondja kedves Mártuska — mialatt székét közelebb vonta hozzá — mit tart magácska a legnagyobb éretnynek?

Kinos pillanatok elmúlása után egy mély sóhaj tört ki Márta kebeléből; ez volt az összes válasz. Hallgatott mint dinnye a fűben.

— Bravó, — dörmögte Kázmér, — ez szépen fejlődik.

— De ha például azt kérdezném édes kis Mártuskámtól (székét egészen oda vonta Márta mellé, hogy forró leheletük egymást érte,) hogy akarna-e az én kis feleségem lenni, mit felelné erre?

Márta arca lángbaborult, tűzben égő szeméit Kázmérra meresztette s jobb kezét szótlanul, lassan feléje nyújtotta...

Néhány hét múlva Kázmér a világ legszebb, legbájosabb és legokosabb asszonyát mondhatta magáénak.

Elek Márton.

csak lehet, ez imponál a férfiaknak. A fogait minél többször csillogtassa, hadd gyönyörködjék benne az ipse. Márta mint jól nevelt leány mindent megígért.

A szomszédasszonyok csak úgy pukkadoztak az irigységtől, amikor a délceg Hajdu Kázmért látták eltűnni Mártáék kapujában.

— Áh, ugy sem lesz abból semmi.

— Van esze, hogy egy kényes, kitanult figurával nem teszi tönkre életét.

— Még egy káposztás rétest se tud becsületesen megcsinálni.

— És milyen kacér. Nem is szeretem, ha a lányom vele sétál.

— A multkor hallottam épen, hogy Mártáék egészen tönkre mentek. Csak erővel tartják fent a látszatot, amíg Márta férjhez megy. Száz és száz ezekhez hasonló megjegyzéseket lehetett hallani a tréceselő asszonyok között.

Kázmér pedig ezalatt szembe ült Mártával.

Az első benyomás kellemes volt. A szép termet, a finom, dus hajzat, az ártatlan nézésű, tiszta kék szemek, a bájos finos orr, a kicsi piros ajkak egész figyelmét lekötötték. Miután alaposan szemügyre vette Mártát, intezte hozzá az első kérdést:

— Mondja Márta, mi az ön véleménye a férfiakról? — Buzavirág szeméit tágra nyitotta s ugy nézett Kázmérra.

andrás (Keszthely), Lesenczenémetfalu község, Andrásida község 8—8 K, Aszófő község, Csicsó község, Szentlisló község, Égenföld község, Egregy község, Petrivente község, Kerkatótfalu község, Pincze község, Kispalm község 6—6 K, Zsizsekszer község, Csehovecz község, Palinovecz község, Felsőbagod község, Szárszék község, Drávamagyaród község, Starzsinszky György, Zebeczke, Molnári község, Deklezsain község, Lasztonya község 4—4 K, Eszteregnye község 40 K, Tőkésy Ernő 30 K, Sós Károly, Muracsány község, Jerffy Adolf, Pölöskefő község, Kebele község 20—20 K, Sárhida község, Kerkateskánd 18—18 K, Boeska község 12 K, Oroszy József, Alsószemenye község, Krossetz Gyula, Wolf Lipót, Hertelendy Béla, Szücs Dezső, Boros Károly, Zalaerdőd község, Ferenczy Győző, Zalaújvár község, Lichtenstein Sándor, Bécz, Riedl Ferenc 10—10 K, Óbudavár község, Drávaszentiván község, Kaczorlak község, Köveskálta, Határórs község, IV. Hegykerület, Nova 8—8 K, Balatonmagyaród község, Szentkozmadombja község, Lovászi község, Füzvölgy község, Drávaszentmihály község, Felsőpusztafa község, I. Hegykerület, Jánosfalu község, Szászleő község, Szentilona község, II. Hegykerület, Pacsattútsa község, Stridó község, Monoszló község 6—6 K, Muravid község, Felsővidafalva község, Keretye község, Szilvágy község, Bolla-hida község, Réczeviz község, Kékfalva község, Erzsébetlak község, Murafüred község, Paller János, Ligetfalva község, Brezovicza község, Nagy István 4—4 K, Gelse község 30 K, Keszthely nagyközség, Sármellék község 20—20 K, Stern Mór és fia, Dr Csák Károly, gróf Deym János, Herich Tóth Jenő, Malatinszky Lajos 10—10 K, Melincz község 8 K, Gábor-völgy község, Börzönze község, Hattyefő község 6—6 K.

A tépett tengeriszár mint takarmány.

A mostani takarmányszük világban rendkívül fontos a gazdára, hogy téli takarmánykészletét amennyire lehet szaporítsa s egyúttal a takarmányok izletességét is tőle telhetőleg fokozza.

Hazánk legtöbb vidékén mint egyik legfontosabb téli takarmány szerepel a tengeriszár. A külterjes viszonyok közötti alföldi gazdaságokban a buzatórek mellett mint jobb minőségű tömegtakarmány szerepel, a belterjesebb dunántúli és felvidéki gazdaságokban pedig mint kiegészítő takarmánynak van meg a jelentősége s különösen a kevésbé igényes igásökrök és növendékszarvasmarhák — főleg a tinók — takarmányozásánál hónapokon keresztül igen jó szolgálatot tesz.

A gyakorlati gazdák körében a tengeriszár takarmányértékéről igen eltérő nézetek uralkodnak. Egy részük csak másodrendű kiegészítő takarmánynak tartja s nem sokat gondol azzal, hogy milyen arányban etetik a eselések s hogy meddig tart ki; másrésztük ellenben többre becsüli nemesak a jóminőségű buzatóreknél, hanem a zabszalmánál és a vizenyős rét szénájánál is, miért is, miként nyáron a esalamádéra, télen erre fekteti a fősúlyt a takarmányozásnál.

A tengeriszár takarmányértékére a természetett tengerivátozat és az uralkodó időjárástól eltekintve, a letakarítás ideje s a levágott szár további kezelése gyakorolnak döntő befolyást.

Ismeretes dolog, hogy minél vékonyabb marad a tengerikóro, annál izletesebb takarmány; ezért becsesebb takarmány a korán érő tengerivátozatok kóroja, mint a nagyranövő s durva késői magyar és lőfogú tengerivátozatoké. Ami a letakarítás idejének befolyását illeti, erre nézve az a fontos, hogy a esővek letörését azonnal kövesse a kóro levágása. Ilyenkor ugyanis még rendszerint elég nedvesség van a szár belsejében, sőt a levelekben is, ha tehát a levágással iparkodnak s a levágott szárat mindjárt kévékbe kötik s a kévéket nagyobb kupokba vagy kazlakba rakják össze — arra törekedve, hogy a levegő jól kiszoríttassék a kup vagy kazal belsejéből — az elég jól megfermentálódik, puha marad s izletes takarmánnyá válik, melyet az állatok sokkal szívesebben fogyasztanak, mint a gyengébb minőségű réttiszínát, melynél a jól fermentálódott kóro tényleg nemesak izletesebb, de határozottan táplálébb takarmány is.

Arra is ügyelni kell, hogy amennyire lehet a eső letörése után eső ne érje a kórót, ha pedig ez nem kerülhető el, arra kell törekednünk, hogy a külső nedvesség az összehordás, illetőleg kaza-

lozás előtt leszikkadjon; mert ily módon nem kell a kazalba rakott szár megpenészedésétől tartani, ellenkező esetben pedig nem kerülhető az el, ami azért nagy hiba, mert a penészes tengeriszárat még az éhező ridég jószág sem eszi meg.

Mivel a tengeritörés idején az időjárás gyakran megcsúszdik, a szárnak a most vázolt eltevési módja is igen bizonytalan s e szempontból is nagy jelentőséget kell tulajdonítani a tengeriszár tépetésének, mert ezáltal sokkal jobban függetleníve van a gazda az időjárás káros hatásától s ezenkívül is nagy mértékben fokozódik a tengeriszár takarmányértéke s emelkedik annak mennyisége is.

Ha ugyanis egészben etetjük fel a kórót, az állatok csak a leveleket s az egész vékony szárrészeket ráják le, a tépett kórónál ellenben annak nagy részét megessi az állat, tehát így sokkal kiadósabb takarmányt szolgáltat, amire nézve alább pontos számításal fogok szolgálni.

A tépett tengeriszárat legelőszerebb azonnal bevermeltetni s a veremben leföldelni, hogy jól kiejerd, besavanyított takarmánnyá alakuljon. A bevermelésre nagy figyelem fordítandó, mert bebizonyított dolog, hogy a takarmány izletességére és hatékonyságára befolyása van.

Meg lehet próbálkozni a tépett tengeriszár zombolyázásával is, de ez az eltevési mód nem oly megfelelő, mint a bevermelés, minthogy itt sokkal nagyobb a romlási veszteség, mely a kazal széleire jutott takarmány megpenészedésétől származik. Mivel pedig a zombolyázásnál igen sok gazda a esalamádé zombolyázásával elért eredményekből indul ki, szükségese nek tartom hangsúlyozni, hogy a zombolyázott tépett tengeriszárnál a romlási százalék jóval nagyobb, mint a esalamádénál, aminek az a magyarázata, hogy a tépett tengeriszár nem lévén oly nedvdus, mint a zöid esalamádé, nem képes oly gyorsan felmelegedni s nem nyomódik annyira össze, emélfogva a kazal széleinél vastagabb rétegben megpenészedik, tehát a romlási veszteség jóval több, mint a esalamádénál.

A tengeriszártépetés nálunk még kevés gazdaságban van bevezetve, tehát egészen új dolognak mondható, ami egyúttal magyarázatát is nyújtja annak, hogy akad olyan gazdaság is, amelyben megpróbálkoztak a tengeriszár tépetésével, de az elért eredménnyel nincsenek megelégedve, amennyiben azt tapasztalták, hogy az állatok semmivel sem eszik szívesebben a tépett szárat, mint a tépetlent. Az ilyen gazdaságokban azonban sem nem zombolyáztak, sem be nem vermelték a tépett szárat, hanem csak egyszerűen szalma módjára kazalba rakatták. Így tényleg nem lesz a tépett szár valami becses takarmány s a magunk részéről ezt a kezelési módot csak az oly gazdaságoknak ajánljuk, amelyekben jó takarmányban nincsen hiány, csupán az alom kevés, mert ez esetben a tépett szár alkalmas alom pótló anyag. A mostani takarmányszük világban azonban ilyen gazdaság aligha akad, most mint takarmányt kell a tengeriszárat hasznosítani s ennek elérése céljából a tépetés s a tépett szár bevermelése a legmegfelelőbb eljárás, mert bebizonyított dolog, hogy ha helyesen járunk el a bevermelésnél, a takarmány jószágban, izletességében nem fogunk csaldni.

A bevermelésnél k következő eljárás követését javasoljuk.

A szártépetőgépet úgy állítsuk fel, hogy a tépett szár vagy közvetlenül a verembe, vagy ehhez egészen közel hulljon. Megelőzőleg kiásatjuk az eltevésre szolgáló vermet.

A vermet 4—5 méter szélesre, 2—2 $\frac{1}{4}$ méter mélyre, tetszés szerinti hosszúságban egészen merőleges falakkal ásassuk. A verem helye kissé emelkedett legyen, hogy az esővíz és hólé bele ne folyhasson.

A tengeri letörése után fogassunk azonnal a szár levágásához, az aratógépek e tekintetben is kitűnő szolgálatot tehetnek olcsó, gyors és jó munkájuk által. Kedvező, ha a szár még zöldes, mert akkor még nedvdusabb, tehát hamarabb felmelegszik s az erjedés kedvezőbb befolyásu leend. Emiatt a levágással késlekedni nem szabad.

A levágott szárat saját kötelébe köttetve, mindjárt behordatjuk a szártépetőgéphez, munkáegyszerűsítés céljából mindjárt a gépbe hányattatva azt.

A megtépett szár a gépből kijutva, azonnal a verembe hordatik, ott tiportassuk amennyire csak lehet s ha a verem már megtelt, még legalább két méter magasra rakassuk a szárat a

föld felett is, ekkor is gondosan tiportva, hogy a levegő mentől jobban kiszoríttassék a veremből.

Ha a szár a kívánt magasságra felrakatott, mintegy tíz centiméter vastag roz- vagy buzaszalmatakarót adunk a kazal tetejére s erre mindjárt a veremből kikerült földtől felhánytatunk annyit, hogy mintegy tíz centiméter vastagságban mindenütt egyformán boríttassék a takarmányrakás felülete. E földtakaró sulya alatt ugy 8—10 óra múlva a takarmány rendszeren annyira összenyomul, hogy felülete a föld színével egyenlő magasságban leend. Leföldelés előtt egymástól 4—5 méter távolságra kazalhőmérőket tanácsos a veremben elhelyezni, s amint ezek a kazal belsejében 50—55 C hőmérsékletet mutatnak, haladéktalanul 50—60 centiméterre kell vastagítani a földtakarót, hogy a takarmány erősebb felmelegedése a levegő teljes kiszorításával tökéletesen meggátoltassék. Erre azért van szükség, mert ha 55 C-nál magasabbra emelkedik a hőmérsék, a takarmány sokat veszít tápláló hatásából s aztán gyors lévén a hőemelkedés, fulnagy az oxidáció s ennek folytán az anyagvesztés is jelentékenyen emelkedik.

A veremben a takarmány erjedésen megy át, ami előnyös átalakulásnak mondható, ha mint említettem, figyeljük a felmelegedés mérvét. Az erjedés folytán a takarmány kellemes illatúvá s jóízűvé válik, melyet az állatok igen szívesen fogyasztanak s tőle szépen gyarapodnak.

Az erjedés 8—14 nap, a vermet azonban csak 35—40 nap elteltével tanácsos feibontani, mert tapasztalat szerint csak akkor fogyasztják szívesen az állatok az ilyen bevermelt takarmányt, ha előzetesen a veremben lehült.

A zombolyázás hívei azt tartják, hogy itt tényleg valamivel nagyobb a romlási veszteség mint a vermelésnél, de ezzel szemben jelentékenyen kevesebb a költség. A költségtöbblet azonban tényleg csak a verem első kiadásánál van meg, ezentul meg már olcsóbb a vermelés, mert a földfelhányás sokkal szaporább, mint a földfeletti zombolyázásnál. A veremkiadásánál mutatkozó költségtöbblet egy része pedig már az első ízben megtérül azáltal, hogy több és csak oly jó minőségű takarmányt nyerünk, mint a zombolyázásnál; ezért a bevermelés előnyösebb volta el nem vitatható.

A jól bevermelt, tépett tengeriszár van olyan jó minőségű takarmány, mint a zombolyázott esalamádé, de ismételjük, hogy csak abban az esetben, ha a tengeri letörése után azonnal hozzáfogatunk a szár levágatásához s azonnal feltépetjük és bevermeljük ezt. Ennek elmulasztása esetén rohamosan veszít a szár értékéből s ha már lábán teljesen kiszárad, csak úgy fog annyira amennyire kiejerdni, ha a bevermeléskor vagy sós vízzel locsolatjuk, vagy valamely nedvdus anyaggal keverten rakatjuk be a verembe.

A mostani takarmányszük világban felette fontos lévén a tengerikóro jó kihasználása, érthető, hogy gyakran lehet olvasni a szaklapokban a kezelés és eltevésre vonatkozó kérdéseket. És épp a szaklapokban megnyilvánuló eszmeesere alapján határozottan megállapítható, hogy a kezelés és eltevés módjáról a nézetek még gyakran eltérők. Így pl. gyakran felmerül az a kérdés, hogy kell-e sós vízzel locsolni a megtépett szárat bevermelés előtt vagy nem? A fentvázoltak után erre a feleletet megadni nem nehéz, mivel az egyedül a szár letakarási időpontjától függ s ismételjük, hogy mindig jobban jár a gazda, ha siet a szárlevágatással, mintha halasztgatja, mivel az esetben még szózás nélkül is biztosan kiejerd a kóro és jobb minőségű takarmányt szolgáltat, mint a megkésve vágott és beszóva elvermelt.

Ha azonban bármely okból kénytelen a gazda halogatni a szár levágatását vagy ennek feltépetését, mikor erre később sor kerül, sós vízzel locsolás helyett igen előszerű leend takarmányrépa-levéllel vagy esetleg leveles cukkorrépafejjel összekeverten bevermelni. Ezen anyagokat a veremberakás alkalmával kell a tépett szár közé keverni; ezekből aránylag csekély mennyiség elegendő ahhoz, hogy a lábán teljesen kiszáradt szár erjedésnek induljon.

Hogy milyen értékű takarmány tényleg a zöid állapotban tépetett s bevermelt tengeriszár, erre nézve csak általánosságban mondhatjuk, hogy ér annyit mint a zombolyázott esalamádé, mert — sajnos — pontos elemzési és kihasználási adatok e téren nem állnak rendelkezésünkre, csupán egyes gazdák megfigyelései, amelyek sorából érdemes a feljegyzésre Gruner Lipót urad. tisztartó t. barátom tapasztalata, mint az elföl-

delt tépett tengeriszár takarmányértékének találó jellemzése.

Gruner barátom ez év január havában szöszterint ezeket írta: „A tépett tengeriszár minden várakozáson felül jól sikerült. Romlás — dacára a helytelen rakásnak — jóformán semmi; körül egy kis penész képződött ugyan, de azt is ép olyan mohón megeszi az ökö, mint a legjavát. Jóságban és etetési eredményben felér a csalamádéval, már 2 hónapja 64 ökröm csak ezt eszi és mondhatom, hogy jó igásökök állapotban vannak. Nem csak hibát, de vétket követ el — különösen — az alföldi gazda, ki tengeriszárát nem tépeti. Fő az, hogy még a természetes nedvesség felhasználása által gyűljön be a kazal, tehát a tengerítörés után azonnal kell a szarát tépetni.

Kimondhatlan kincs lesz az alföldi gazda kezében, ha tépeti a kukorica szarát, jószága teleltetése gyerekjáték lesz, szebb és fejlettebb jószágot fog felnevelni. Probatum est, csak utánnozni kell. A mennyiségvesztés is minimális, mert érett állapotban lesz az anyag feldolgozva.

Ezek után a szártépetés gazdaságos voltáról is meg fogok emlékezni, amiről tulajdonképpen az alábbi összehasonlító számítás nyújt áttekintést.

E számításnál azon feltevésből indulok ki, hogy 100 rész leveles tengeriszárból mint takarmányt értékesít az állat 35 részt s mint ízék kibaszatlatlanul visszamarad 65 rész. Hogy e feltevés helyes alapokon nyugszik, erre nézve megemlítem, hogy pontos mérések szerint a különböző tengerivátozatoknál zöld állapotban a levél 22—26 részt, a szár pedig 78—74 részt tesz. Átlagosan tehát a nálunk legelterjedtebb közepes érésű magyar és lófogú tengerivátozatoknál 25 részt számíthatunk s ezenkívül a vékonyabb szárszálakra, melyeket az állatok jól lerágnak, 10 részt. A mai takarmányárakhoz viszonyítva e leveles résznek métermázsánkénti árát minimum 3 koronára tehetjük s így kat. holdankint kapunk: 15 q kórótermés után 5 q leveles részt 15 K értben, 20 q kórótermés után 7 q leveles részt 21 K értben, 25 q kórótermés után 9 q leveles részt 27 K értben, 30 q kórótermés után 11 q leveles részt 33 K értben.

Ezzel szemben a tépett és bevermelt tengeriszárnál romlási és erjedési veszteségre maximum 30%-ot számítva, s az erjedt takarmány árát métermázsánként 4 koronára téve, nyerünk kat. holdankint:

15 q kórótermés után 11 q takarm. 44 K értékben, 20 q kórótermés után 14 q takarm. 56 K értékben, 25 q kórótermés után 17 q takarm. 68 K értékben, 30 q kórótermés után 21 q takarm. 84 K értékben.

Mutatkozik ezek szerint a tépetés javára többlet: 15 q kórótermésnél 6 q takarmány 24 K értékben, 20 q kórótermésnél 7 q takarmány 28 K értékben, 25 q kórótermésnél 8 q takarmány 32 K értékben, 30 q kórótermésnél 10 q takarmány 40 K értékben.

Ezzel szemben a tépetés és veremelés összes költsége a legszigorubb számításal sem tehető métermázsánként 30—35 fillérről többre, a tépett és bevermelt tengeriszár tehát nemcsak jó, de olcsó takarmány is s mindenesetre óhajtható, hogy a szártépetőgépek alkalmazása minél szélesebb körben felkarolassék.

E következtetéssel kapcsolatban azután ki kell terjeszkednem arra a nézetre — melyet elég gyakran lehet hallani — hogy a tengeriszártépető gépeknek nagy hibája, hogy drágák, ezért csak nagyobb gazdaságok szerezhetik meg, ellenben a közép- és kisbirtokosok nincsenek abban a helyzetben, hogy ily drága gépet vásároljanak. E kifogás alapján rá kell mutatnom a szövetkezeti társulás alapján történő gépbeszerzés gazdasági nagy jelentőségére, mert nem csupán ez az egy gép az, mely épp oly jó szolgálatot tesz a kisgazdáknak mint a nagyobb birtokosoknak, azonban egy embernek beszerezni nagyon nehéz; a szövetkezeti társulás alapján ellenben szükséghez mérten egy-két ilyenemű gép beszerzése minden nehézség nélkül a tagoknak számba sem vehető csekély megterhelése útján megtörténhetik.

Ha figyelembe vesszük azt, hogy Magyarországon évente mintegy 3-8 millió kat. hold földön természetienek tengerit s ha átlagosan csak 15 mm. szárhozamat számítunk, évente 2-3 millió mm. oly takarmánytöbbletet lehetne biztosítani a tengeriszártépetőgépek alkalmazásával, amely eddig teljesen elveszett ily tekintélyes összegért érdemes lenne azt a kis áldozatot meghozni, amellyel az ilyen gépszerző szövetkezetek létesítése jár.

E tényleges anyagi előnyökön kívül nem

szabad megfeledkeznünk a tengeriszártépetés ama közvetett hasznáról sem, mely a tengerimoly irtásában s a tengeriüszög terjedésének apasztásában rejlik. Ezen kártevők — de különösen a moly — kártételének mérséklésére leghatásosabb és legolcsóbb eszköz a szár kellő időben való megtépetése. Már ezen okból is, az egyoldalú teugritermesztő vidékeken kötelezővé kellene tenni a községi előljáróságoknál a megfelelő számú szártépetőgépek beszerzését.

Arra nézve, hogy melyik rendszerű tengeriszártépetőgépet szerezzék be a gazda, utalunk a „Mezőgazdák“ 15-ik számában az „Ásványi-féle tengeriszártépető“ című közleményben elmondottakra, kiegészítve az ott írtakat ifj. Sporzon Pál t. barátomnak, a magyaróvári gépészeti állomás vezetőjének ama szavaival, hogy: „... mihelyt nagyobb mennyiségű tengeriszár feltépetéséről van szó, ott bármelyik amerikai shredder úgy munkaminőség, de különösen munkamennyiség tekintetében messze elmarad az „Ásványi“ mögött.

* * *

Van egy régi magyar mondás, mely szerint: minden rossznak van valami jó oldala; a mostani takarmányszűk világban a rossznak a jó oldala a tengeriszártépetés meghonosodásában rejlenék, ezért mindent elkövessünk ennek valószínűsítés érdekében, mert ez úgy a tengeritermesztés jövedelmezőségének fokozása, valamint az állatok jobb téli takarmányozása érdekében felette szükséges volna.

Rázsó Imre.

A tej mennyisége és minőségére befolyó körülmények.

Hazai tehenészetünkben elért fejési eredmények lehetnek ugyan egyes esetekben kielégítőek, de általában véve nem azok. Nem azok pedig azért, mert naponta és darabonként 6 liter istálló átlagnál többet nem igen tudnak kimutatni, sőt ezen mennyiségben rendszeren bent foglaltatik a borju által elszoptatott tej mennyisége is. Ha viszonyítjuk ezen eredményhez azt, amelyet egyes tehenészetek itt a belföldön is — méginkább azonban a külföldön, 3000—4000 literes tejátlagokkal felmutatnak, akkor arra a meggyőződésre kell jutnunk, hogy mi még nem tettünk meg mindent, amit teheneink tejelő-képességének fokozása céljából megtennünk kell s megtennünk lehet. Lássuk tehát minő eljárást kell követnünk, hogy tehenészetünk tejelő-képességét állandóan fokozzuk.

Nem akarok ez alkalommal a tehének takarmányozásával foglalkozni, csak rá akarok mutatni azon tenyésztési hibákra, melyeket a gazdák legtöbbször elkövetnek.

Igen nagy hiba elsősorban is az üszők késői befedeztetése. Legtöbb helyt a tarka üsző is 2½—3 éves korában bocsáttatik bika alá, pedig az ilyen későn befedeztett üszőből jól tejelő tehén már nem lesz. A tejelő-képesség kifejlesztésére ugyanis okvetlenül szükséges, hogy a tejelválasztó szervek az állat fiatal korában véssenek igénybe. Ha ez meg nem történik, származott legyen akármilyen kitűnően tejelő tehéntől az üsző, soha sem lesz belőle jól tejelő tehén. Okvetlenül szükséges, hogy az üsző 18—22 hónapos korában bika alá kerüljön, erre az időre tehát ki kell, hogy fejlődve legyen, ami természetesen csak megfelelő táplálás, ápolás mellett lehetséges. Ha ebben a korban kerül bika alá az üsző, a mikor a test nincs még minden irányban kifejlődve, a magzatképző és tejtermelő szervek fejlődése előtérbe lép: a folytonos működés, a fokozott véráram hatalmas fejlődésre készíti azokat. Ha ellenben az üsző testének fejlődése már be van fejezve, ha pld. 2½—3 éves korában bocsáttatik bika alá, a midőn a test egyes szerveinek fejlődő ereje már csökkent, a szervezet el nem mirigyeshetnek, az állat nem lehet jó tejelő.

A második tényező, mely a tejelő-képességre nagy befolyással van, az átörökölt képesség s mégis azt lehet tapasztalni, hogy ez nem méltányoltatik eléggé. Kétséget sem szenved, hogy a jobban tejelő tehén utódja is jobb tejelő lesz, mint a rosszul tejelőé. De sőt számos kísérlet azt is kétségbevonhatatlanul bizonyítja, hogy a tehén nagy tejelő-képessége a bika utódokon keresztül is átörökíttetik az üsző unokára, vagyis az a bika, amelyik jó tejelő tehéntől

származik, jobban tejelő üsző utódokat nemz, mint az, amely rosszul tejelő tehéntől származik. Ez igen fontos dolog, mert egy bika képes egy egész tehenészet tejelő-képességét megjavítani, vagy lerontani a szerint, a mint az jól vagy rosszul tejelő tehéntől származott, mert testformáit és tulajdonságait sokszorosan örökíti át. A tenyészbika beszerzésénél tehát ne egyedül annak testi formája legyen mérvadó, de figyelembe veendő az is, hogy annak anyja, nagyanja minő tejelő-képességgel bírt, amit persze csak az esetben tudhatunk meg, ha az illető tehenészet törzskönyve van, amiből önként következik, hogy lehetőleg csak olyan tehenészetből vásároljunk tenyészanyagot, amely rendszeres törzskönyvet vezet.

Nagy befolyással van azután a tej mennyiségére, illetőleg az istálló átlagra, hogy a tehének tulajdonos részére mely évszakban borjuzik. Ebből a célból nem lehet helyeselni azt a tulajdonos elterjedt szokását, hogy a teheneket legnagyobb számban kora tavasszal borjuztatják, mert épen ezen borjuztatási időszak mellett nyerünk nyáron — amikor olcsó a tej — legtöbb s télen, amikor drága a tej, legkevesebb tejet, mert a zöldtakarmányozás kezdetével amugy is szaporodik a tej, ellenben ősszel, a száraztakarmányozás kezdetével, a mikor amugy is apad a tej, rendszeren végleg elapaszt a kora tavasszal borjuzó tehén. Ellenben ha augusztus—november hónapokra esik a borjuzás, a tejelés első időszakában, tehát a téli hónapokban, a száraztakarmányozás dacára is legtöbb tejet ad a tehén s tavasszal a zöldtakarmányozás, illetőleg a legeltetés megkezdésével, a tejmennyiség ismét emelkedni fog. Az őszi borjuzás tehát nemcsak azért hasznosabb, mert a főtejelési időszak a téli hónapokra esik s így ilyenkor, mikor a tej legértékesebb, nyerünk legtöbb tejet, hanem azért is, mert ezen borjuztatási időszak mellett jóval több tejet nyerünk istálló-átlag gyanánt is, mint a tavaszi borjuztatás mellett, amit számos kísérlet immár megdönthetetlenül bizonyított.

A borju fejlődésére sem káros az őszi ellés, sőt ellenkezőleg. Ha az istálló elegendő meleg, a borjuk a tél folyamán kellőleg ápolatnak és takarmányoztatnak, az őszi ellés a borjuk fejlődésére csak előnyös leend, mert a gazda gondos szeme előtt kizárólag csak száraz takarmányon tartatnak azok s csak 6—7 hónapos korukban kerülnek legelőre vagy zöldtakarmányozásra, éppen azon korban, a mikor a rendkívül vizdus zöldtakarmány már nincs hátrányára a borju zsenge szervezetének. Az egészen fiatal állatoknak ugyanis nincs hasznára a nagyon vizdus zöldtakarmány.

Ez volna azon három legfontosabb momentum, melyek állandó szem előtt tartásával tehenészetünk tejelő-képességét lassan bár, de folyton fokozhatjuk.

Felhívás.

Az egyesületi alapszabályok 7-ik szakasza értelmében van szerencsénk az alább felsorolt egyesületi tag urakat tisztelettel felhívni, hogy amennyiben egyesületi tagságuk az 1908 év végével lejárt, az egyesületből való kilépési szándékukat az egyesület titkári hivatalánál f. évi december hó 1-ig jelentsék be, mert ellenkező esetben az alapszabályok fent hivatkozott szakasza értelmében újabb 6 évre az egyesület tagjaiul fognak tekinteni.

Tagsági kötelezettségük lejár: Árvay Lajos, Bán János, Bak Községi Urbéresség, Bezerédy István, Bogay Elemér, Borbély János, Csinyát János, Dancsees János, Dervaries Inre, Elek Géza, Fahrner Márton, Faragó Béla, Farkas Sándor, Farkasovszky Endre, Franz Lajos és fia, Gallubich Lajos, Gazdasági Takarékpénztár, Grünhut Fülöp és fia, báró Guttmann Vilmos, Hajik István, Hoffmann János, Horváth Vince, ifj. Jerffy Adolf, Kámán Ferenc, Kazár Manó, Kócsa János, Korpavár-Palau, mádi Kovács János, Lakher József, Lázár Soma, Mayer István, Dr. Obersohna Mór, Polnisch Árpád, Rozsos István, Stern Mór és fia, Szabó Döme, Szadocky Géza, Szentmihályi Dezső, Szily D. z. S., Szommer Ignác, Szondy László, Szukovszky Viktor herceg, Talabér László, Virius Vince, Vizsi Boldizsár, Zalaszentiván, Zarka Károly.

Földmivelők földvásárlása.

A Magyar Gazdaszövetség feladatát tűzte ki, hogy a földmivelők földvásárlását irányítja és megkönnyíti, hogy a visszavándorlók letelepítését rendszeres uton lehetővé tegye. Ezért nyilvántartja az eladó birtokokat és a venni szándékozókat.

Amerikaiak birtokkereslete. 1. Baráti László lakik P. O. B. 33 Bruceton Pa., Zalaegerszegi Bodrogközi járásban óhajta többekkel társulva birtokokat venni. Akik ilyen birtokokat ajánlhatnak, szíveskedjenek azt közvetlenül Baráttal vagy velünk közölni.

2. Tóth András Heilwood (Pa) Heves- vagy Pestmegyében kb. 100 k. h.-at keres megvételeire.

3. Kossuth János New-York, szállótelepítésre alkalmas 5-8 h. homokot keres megvételeire Vác vagy Kecskemét térségében.

4. Dobos József Akron Ohio, 10 hold földet vásárolna Tolna, Somogy vagy Csongrád megyében.

5. Szepes János Westgrove Pa. 15 hold földet venne Abaujban, lehetőleg a Hernád vidékén.

6. Török János Martins-Ferry (Ohio) 100-125 holdas egy darabban álló jó minőségű birtokot vételeire keres bárhon Magyarországon, de különösen Erdélyben. Vagy egy 300-1000 holdas marhatenyésztésre különösen alkalmasat bérbé, 20-25 évre.

7. Görgics Géza többet magával Sopron- vagy Mosonmegyében venne földet, 20 mérőset egyegy gazda.

8. Varga András Detroit (Mich) 11 társával fejenként 4000 K készpénzzel Bereg- vagy Szabolcsmegyében város közelében keres birtokot.

9. Tóth Gábor Zeliénople (Pa) Szatmárban Fehérgyarmati járásban 10-12 holdas birtokot keres.

10. Kiss Mihály Bucyrusi Veszprémmegyében Pápa környékén és

11. Mészáros Mihály Pallamerton (Pa) Veszprémmegye bármelyik részén 10-15 holdat keres.

12. Budapest környékén kerestetik egy ház kerttel, kb. 20.000 korona értékben.

13. Horváth János 421 M. Szummit Street, Dayton, Ohio. U. S. és Mátyás József valamint Csabó András szeretnének Bács-, Temes- vagy Torontálmegyében I. oszt. földet venni. Esetleg Fehérmegyében.

Fentiekre az ajánlatok megbízottunkhoz: John Skothby 115 West 102 Street New-York küldendők.

Bérletkereslet. 50-100 holdas szántóföldi birtokot, lehetőleg gazdasági épületekkel, jó gabonatermő talajjal keres Orovecz István földmives, Doroszló.

Birtokvétel. 50-100 h. megfelelő épületekkel kerestetik azonnali átvételre.

Hírek.

Halottak emlékezete

(F. É.) A hangulat borongós. Az őszi szél jár a tarlott mezőkön. Fagyos lehelete megdermeszti a természet színompás teremtményeit s aszottan, szárazan, sárgán kering alá a fákról az élettelen falevél. Minden az elmulás, a vég hideg borzalmat lehel s az emberi lélek magába száll. Látja kicsinyiségét, törekenységét, elmulását az örökéletű, hatalmas, erős, nagy természet mellett.

S ezt a komor, bús időt szenteljük mi a halottak emlékének. A szomorú sirkertek domboruló hantjai ilyenkor megelevenednek. Virágkoszorúk, égő mécesek jelzik a soha el nem enyésző emlékek ébrenlétét, a kegyelet gyönyörű virágainak évenkénti hajtását, sarját.

Minden embernek van gyásza e napon. Mert vajon kinek nem nyugszik esendes sirhant alatt valakije. Akit a sors megkímélt még attól a megpróbáltatástól, hogy közeli szerettei közül elragadott volna egyet is, annak ott nyugszik valahol mélyen elhantolva a jó barátja, kedves pajtása s ha ez nem, mindenesetre ifjúkori álmai, ábrándképei, melyeket az élet szigorúsága döntött a korai elmulás sötét vermébe.

Az álmok temetője! Oh mió nagy, mió díszes sirkert lehet. Itt nyugszanak eltemetve szép sorjában mindama szép ábrándok, melyeket ifjúkorunkban, esendes alkonyatkor szőttünk, egyedül, kettesben, kiszinezve, kifényesítve a jövőnk képét. Eltemettük mind, valamennyit szép sorjában. Amint az élet vihara végigszágal-

dott rajtunk sorvasztó lehetével, elperzselve hanyatlottak le azok az álmok, melyek az élet sikereiről szóltak, a törekvés elismeréséről, a jók megjutalmazásáról, a gonoszok megbűnhődéséről. A vihar tovább állt s mi itt maradtunk, megfosztva mindama szép himnuszról, mely az élet ideáljain ragyogott s amely nélkül csak sivár küzködés, hiabavaló kintidás itéletünk.

De az élet megtanított, hogy megalkudjunk sorsunkkal. Hogy lemondjunk mindama hívságokról, melyeket valamikor elengedhetetlen kellemeknek gondoltunk jövőnk boldogságunkhoz. A jelen valósága megtanított minket, hogy a szép álmokból a valóra ébredjünk, a fellegvárak esilámló ezüstjét kellő értékére szállítsuk.

Az esztendőnek ebben a szakában évenként kimegyünk a temetőbe. Kimegyünk az elköltözötték hideg lakáiba, hogy felkeressük őket könnyeinkkel, virágainkkal, imáinkkal, hogy ezzel áldozzunk soha el nem felejtendő emléküknél. S ilyenkor temetjük azokat a szép álmokat is, melyek az élet súlyos terhét kélik, hogy megkönnyítsék.

Szomorú évforduló! Minden mintha arra esküdtött volna össze, hogy e napon a külső természet is hozzájáruljon, hogy azt a komor hangulatot, mely bensőnkben amugy is elfogja, még inkább növelje.

Az őszi elhervasztott mindent, ami szép volt, amiben élet rejlett s ami még nem is oly régen pompázatos színeivel gyönyörködött szeméinket.

S mi lehajtott fővel, fedetlen homlokkal állunk meg a temető kapuja előtt, megtisztulva bensőnkben s meghatva teljes valónkban, mintha templomban lennénk, az emlékezet, a kegyelet s hála gyönyörű csarnokában. S gondolatok kavarnak agyunkban. Gondolatok, melyek nem hagynak nyugodni.

Vajon nem boldogabbak-e azok, kik ott lent pihennek, megszabadulva a földi hívságoktól s mindama gondoktól s bajoktól, melyekkel ez a szép, ez az örökké dícsőített, de amellyel sivar élet jár?

A munkaszünet részleges felfüggesztése Mindenszentek napjára. A kereskedelmi miniszter megengedte, hogy a november elsejére eső vasárnapon (Mindenszentek napján,) virágok, koszorúk, gyertyák, mécesek és a sírok díszítésére szolgáló egyéb tárgyak árusítása és házhoz szállítása kivételesen egész napon át végezhető legyen. Minden egyéb árusítás a törvényes korlátozás alá esik.

Gróf Batthyány Pál Zalaegerszegi főispánja hosszabb külföldi utjáról a jövő héten tér vissza Zalaegerszegre s hivatalának vezetését a hét végén át is veszi.

Uj főispáni titkár. A m. kir. belügyminiszter Bogyay Elemér főispáni titkár a belügyminiszteriumba rendelte be; Dr Marik Pál vármegyei írvászkai aljegyzőt pedig segédfogalmazóvá kinevezte s Zalaegerszegi főispánja mellé titkárrá kirendelte.

Képviselőtestületi közgyűlés. Mint legutóbbi számunkban jeleztük, városunk képviselőtestülete múlt szombaton délután rendkívüli közgyűlést tartott. Ezen alkalommal jóváhagyólag tudomásul vette a közgyűlés a városi elektromos művek megváltásához szükséges összegnek ideiglenesen a város kezelésébe alatt álló alapokból való kölcsön vételére vonatkozó tanácsi előterjesztést, és megalkotta a városi elektromos művek kezelésére vonatkozó szabályrendeletét. Várhidy Lajos volt polgármesternek végkielégítés iránt benyújtott kérvényét a közgyűlés elutasította, mert Várhidy állásáról lemondott s így kárpótására igénye nincs. Helybenhagyta a közgyűlés Kisfaludi Pál és Szigeti Béla budapesti lakos okleveles kertészekkel a „Mándi rét”-en konyhakertészeti célokra hat évi időtartamra bérbeadott területre vonatkozólag kötött szerződést. — Jóváhagyott a városi állatorvosi állásnak 1600 korona rendes fizetés s 450 korona lakbér illetménnyel történt rendszeresítése. Az állásnak ekkép történt rendszeresítésével a befolyó szemledíjak a várost illetik. Ezek a szemledíjak annyit tesznek ki, hogy abból a megállapított fizetés fedezhető, a városra tehát újabb

teher ebből nem hárul. — Udvardy Vince városi képviselő indítványára kimondta a közgyűlés, hogy a balatonparti vasút folytatásának kiépítése s a Bóba—csáktornyai h. é. vasút átépítése iránt küldöttséget meneszt a kormányhoz és minden rendelkezésre álló eszközt felhasználó kedvező megoldására. — Heino János azon kérelmét, hogy a Barossligeti vendéglő bérelte az ő nevére irassák át, a közgyűlés nem látta teljesíthetőnek. Elhatározatot, hogy a köztemető céljaira szükséges ingatlan terület vásároltassék; a kivitellet a tanács bízott meg. Helybenhagyták a városi téglagyárra Mittly Sándorral megejtett leszármolást.

A városi tisztviselők országos értekezletére kiküldötték költségeinek kiutalását a közgyűlés nem engedélyezte. A rendezett tanácsú városok polgármestereinek országos egyesületébe a város tagként belépett, mert az egyesület nem a polgármesterek, hanem a rendezett tanácsú városok érdekeit szolgálja. Tudomásul vétetett Csizsár Lajos rendszeresített díjak ügyében hozott törvényhatósági határozat és ennek alapján járandóságának kiutalása elrendeltetett. A községi választók névjegyzékének összeállítására az 1886. XXII. tc. 39. §-a alapján megválasztottak: Baján Ferenc, Heino János, Kovács László, Tivolt János és Udvardy Vince városi képviselők. — Munkásközvetítőül Meziriczky Jenő városi tanácsos, helyettesül Kucserya István II. aljegyző választott meg. Ezután több illetőségi kérdés tárgyalott. Végül a folyó évi költségvetés I-ső címterületénél mutatkozó megtakarítások átruházása engedélyeztetett.

Esküvő. Dr Gézy Imre földművelésügyi miniszteri fogalmazó gyak. e hó 28-án tartotta esküvőjét Hány Clarisse urleánnyal, néhai Dr Hány István vármegyei főorvos és Oszterhuber Ferike urasszony leányával.

A tüdőbetegekért. Zalaegerszeg városi jótekönyű hölgyei elhatározták, hogy halottak napján gyűjtést rendeznek a József főherceg szanatorium egyesület javára. A városi tisztviselők értekezletet tartottak, amelyen dr. Thassy Gábor vármegyei t. főorvos buzdította a hölgyeket, hogy a Dunántúli szanatorium egyesület alosztályaként alakuljanak meg. A szanatorium egyesület gyűjtőperselyeit a templomok előtt s a temető bejáratánál állítják fel.

Népszövetségi gyűlés. Zalaegerszeg városi katolikusait f. évi november 15-én délután 4 órakor, Kummer Gyula ur házában emeleti nagytermében, a népszövetség megalakulása céljából tartandó értekezletre a plébánia hivatali tisztelettel meghívja.

Szabad liceum. A Zalaegerszegi Irodalmi és Művészeti Kör november hó második vasárnapján megkezdte szabad liceumi előadásait. Az az érdeklődés, amelyet a közönség az előadások iránt tanúsított, arra ösztönözték a kör irodalmi szakosztályát, hogy a szabad liceum kereteit kibővítsék s az előadásokat érdekes és vonzókká tegye. December hónaptól kezdve az Uránia előadások a főgimnázium tornatermében tartanak s így a helyiség alkalmas lesz bármely nagy közönség befogadására. Az előadások sorrendjét és idejét külön értesítések fogják jelezni. Az irodalmi szakosztály hétfőn, november hó 2-án délután fél ótkor az ipartestület székházában ülést tart s a vezetőség kéri mindazokat, akik a szabad liceum iránt érdeklődnek, vagy előadások megtartására vállalkoznak — ha a körnek nem is tagjai — az ülésen szíveskedjenek megjelenni.

A vármegyei tisztviselők statusrendezése. A vármegyei tisztviselők statusrendezése, a fokozatos előlépés biztosítása az egymást felváltó kormányok tengeri kigyózává lett. Egyik ígért a másikat követte, sőt történt már javítás is, a fizetésben való fokozatos emelkedés azonban még mindig késik. Mióta a vármegyei tisztviselők is felismerték a szervezkedésben rejlt erőst s egyesületté tömörültek, azóta illetékes helyeken is komolyan kezdik felfogni a dolgot úgy, hogy remény van arra, miszerint a végleges rendezés, a fokozatos előléptetés elve alapján, meg is valósul. Múlt héten tartotta a vármegyei tisztviselők országos egyesülete közgyűlését Budapesten a vármegye székházában. Zalaegerszegből a gyűlésen részt vettek Dr Lukonich Gábor t. főorvos, Takács Imre keszthelyi, Székely Emil alsólendvai, Dr Sághváry Jenő perlaki főszolgabírók, Dr Csák Károly és Dr Ábrahám

Ernő árvaszéki ülnökök s Czobor Mátyás aljegyző. — A közgyűlés — néhány lényeges változtatással — elfogadta az Issekutz Aurél krassószörényvármegyei alispán által készített tervezetet, amely szerint az egyes tisztviselői állások és fokozatok szerint országos statusok alakíthatók s az egyes statusok keretein belül meghatározott számban osztatnak be a tisztviselők az alacsonyabb és magasabb fizetési fokozatokba. A szervezetben csak az a változás történék, hogy ahol az aljegyzők száma az ötöt meghaladja, ott másodfőjegyzői állások szervezhetnének s a másodfőjegyzők a főszolgabírákkal és árvaszéki ülnökökkel kerülnének egy rangfokozatba. Az országos létszámban a rangsora az ugyanazon állásban eltöltött szolgálati idő állapotja meg s az előlépés rangsor szerint történék. A vármegyei tisztviselők a statusrendezés mellett a gyakorlati közigazgatási szakvizsga életbeléptetését is kívánják, amint azt az 1883 évi I. te. elrendelte.

A Tapoleza—celldömölki vasút. Sokszor szóvá tettük már, hogy a Balatonparti vasút kiépítésével előáll annak a szüksége, hogy a Tapoleza—celldömölki s ennek folyományaként a Boba—csáktornyai vonal is rővonalakká építtessenek át. Utaltunk arra is, hogy csak ez az egyetlen módja volna annak, hogy a vármegye székhelye elmaradott, elszigetelt helyzetéből kiemelkedjék. A Tapoleza—celldömölki vonalrész átépítése érdekében már a Balatoni Szövetség is kérvényezett a kereskedelmi miniszternél, aki a szövetségnek adott válaszában most maga is elismeri a kérdés nagy fontosságát. Utal arra, hogy a balatonparti vasút forgalmának emelkedésével az átépítés, illetve ezen vonal elsőrangúvá tétele feltétlenül be fog következni, egyelőre azonban ismerni kell az épülő vasút forgalmát, mert enélkül a kérdés alaposan nem tárgyalható. — Miután feltétlenül biztosra vehetjük, hogy a balatonparti vasút forgalma nagyon rövid idő alatt hatalmas mérvet fog öltetni s a magyar tenger partjára való túdulás hamarosan nagy arányú lesz, a Tapoleza—celldömölki vonalrész átépítése csak idő kérdéseinek tekinthető. Zalaegerszegnek, de sőt az egész vármegyének érdeke, hogy ezzel egyidejűleg a Boba—csáktornyai vonal is átépüljön, a kérdést tehát állandóan ébren kell tartani.

Az érdekeltség köréből a múlt héten nagyobb küldöttség járt a kereskedelmi miniszternél. A küldöttséget Eitner Zsigmond orsz. képviselő vezette. Ott voltak még Óváry Ferenc és Sümegi Vilmos képviselők, Koller Sándor veszprémi alispán, Gózon László közigazgatási bíró, Szücs Béla mérnök stb. Kossuth Ferenc a legnagyobb jóindulattal fogadta a deputációt, megígérte, hogy a vidék érdekeit szíven fogja viselni és a Balatonparti vasút fejlődését állandó figyelemmel kíséri. Sztényi József államtitkár szintén kilátásba helyezte a kérelem pártolását.

Esküdtszéki tárgyalások. A zalaegerszegi kir. törvényszék, mint esküdtszéki bíróság Eöry Kálmán szentbékällai lakost, akinek esetéről múlt számban megemlékeztünk, tíz évi fegyházbüntetésre ítélte. Eöry 3 embert terített le revolvergolyóival; az áldozatok között volt saját fia is. A bíróság enyhítő körülmény gyanánt számította be Eöry ittas és izgatott állapotát s a vádlottra ezért szabott csak tíz esztendő. — Rácz Antal a híres szentbékällai mulatságon négy lövést tett a társaságra. A golyók Eöry Jenőt, Vajai Gyulát és Eöry Kálmánt találták. Rácz ezen vitézi eszelekedetért 3 esztendőt kapott, míg Eöry Jenő, aki Lendvai Gáspárt hasba szurta, hat hónapig fog a hüvösön ülni.

Német János szentgrótpolgárvárosi lakos részeges, garázd ember volt. Napról napra ittasan tért haza s vagyonát eszeveszetten pazarolta. Német felesége emiatt annyira elkeseredett, hogy egy alkalommal megverte az urát s ezután felmenekült a padlásra. A megvert ember kiment a favágóra s kezébe vette a fejszét, nyilván azzal a szándékkal, hogy elbánik az asszonnyal. A feleség, aki időközben a szobába lopózott, látva a veszedelmes előkészületeket, Német háta mögé került, kikapta a kezéből a fejszét s az urát agyonverte.

A védelemnek sikerült meggyőzni az esküdteket arról, hogy az asszony önvédelemből eszelekedett s férje magaviselete ugyszólván megfosztotta akaratának szabad elhatározási képességéről. Az esküdtek felmentő verdiktet mondtak s a bíróság ennek alapján felmentő ítéletet hozott.

A főtárgyalást Dr Degré Miklós elnök vezette; szavazó bírák: Skoday Aurél és Szirmay Béla;

jegyző Fülöp Jenő. A vádhatóságot Dr Rézler Kornél kir. ügyész képviselte, a vádlottat Dr Grünvald Samu ügyvéd védte. — Esküdtek: Puer István, Tóth Ferenc, Scholcz Károly, Takács Jenő, Keresztury György, Horváth Béla, Hollósy Mihály, Hock Pál, Farkas István, Kapiller Bertalan, Németh Emil, Babos Ármán.

Ángyán Imre és Nyirádi István a gyulakeszi bucsuról hazatérőben találkoztak három cipészlegényvel, akikbe — tapolezai szokás szerint — belekötöttek. A cipészek ismervén a tapolezai virtust, megfutamodtak s Nyirádi egy darabig utánuk futott, de abban hagyta az üldözést és visszatért pajtásához. Ángyán a sötétben azt hitte, hogy valamelyik suszter jön feléje, előkapta eszmaszára mellől a disznóőr kését s Nyirádit szíven szurta. A kés 16 centiméter hosszú sebet ejtett s a jobb oldalról behatolt a szívbe. Ángyán, hogy tökéletes munkát végezzen, egyet fordított is a borotvaes keszen úgy, hogy Nyirádi szíve teljesen összeroncsolódott.

Az esküdtek Ángyánt szándékos emberölésben mondták bűnösnek s a bíróság tíz évi fegyháza ítélte.

Elnök: Dr Fritz József, szavazó bírák: Skoday Aurél, Sperlágh Géza, jegyző Dr Tulok Jenő, közbíró Dr Rézler Kornél, védő Dr Hollósy. Esküdtek: Babos Ármán, Tóth Ferenc, Takács Jenő, Koller Ferenc, Gulyás Pál, Tamás József, Horváth Béla, Dr Szücs Arnold, Glázer Sándor, Kovács Mihály, Hock Pál, Puer István, Keresztury György.

Bali József boezföldi lakos nem tudta bevárni amíg nagyapja, Varga György meghal s ráhagyja a vagyonát. Félt, hogy az öreg eltékozol mindent. Kiment tehát a botfai hegyre nagyapja után s azt egy szőlőkaróval agyonverte. Bali Józsefet az esküdtek szintén szándékos emberölés bűntettében találták bűnösnek s a bíróság 8 évi fegyháza ítélte.

Elnök: Dr Degré Miklós, bírák: Szalay László, Sperlágh Géza, jegyző Horváth Ferenc. Közbíró Dr Rézler Kornél, védő Hajós Ignác. — Esküdtek: Puer István, Gráner Géza, Keresztury György, Farkas István, Hock Pál, Joós Antal, Simon Zsigmond, Kovács Mihály, Horváth Béla, Uti Samu, Koller Ferenc, Scholcz Károly, Tóth Ferenc, Szigethy János.

A „Zalaegerszegi jótékony nőegylet”-nek Rozenberg Zsigmondné urnő 10 koronát adományozott, melyért köszönetét fejezi ki az elnökség.

Az insurrekció emlékezete. Az utolsó nemesi felkelés emléke élénken él apáink körében, sőt a mai generáció is sokat hallotta emlegetni a híres győri csatát és a francia futást. Napoleon el akarta szakítani Magyarországot a Habsburgok uralma alól, de a királyhű dunántúli nemesség Győrig ment a franciák császára elé, hogy elébe álljon a világhódítóknak. Alig van olyan dunántúli család, amelynek ne volna valami emléke az insurrekciós világból. Büszkén mutogatják a régi fegyvereket, a görbe kardokat, amelyeket az ős viselt a nemesi felkelés alatt. Azóta nem született katona már a magyar nemes, a Kismegyernél 1909 évi július 14-én megvívott csatával eltűnt a nemesi felkelés utolsó maradványa. — A kismegyeri csata százéves emlékét Győrvármegye közönsége megünnepli s az ünnepély részleteinek megbeszélése végett a győri alispán értekezletre hívta meg a dunántúli vármegyei alispánjait. Az értekezletet Budapesten, a vármegyei székházban tartották meg, a megyei tisztviselők gyűlése alkalmával. Árvay Lajos, vármegyénk alispánja a megjelenésben akadályozva lévén, képviselőtével Dr Ábrahám Ernő árvaszéki ülnököt bízta meg.

Gyermekmenhely Nagykanizsán. Nagykanizsa város képviselőtestületének múlt héten tartott gyűlésén Dr Rotschild Jakab azt az indítványt tette, hogy a gyámpénztár tartalékából a város, a megye és a társadalom támogatásával, 12 éven aluli gyermekek befogadására és oktatására alkalmas gyermekmenhelyet létesítsen. A közgyűlés az indítványt elfogadta s felírta a belügyminiszterhez a tartalékfelhasználásának megengedése iránt.

Felülfizetések. 1908 október hó 11-én az alibánfai önkéntes tűzoltó egyesület saját kiadásai fedezésére társulatságot rendezett, amelyen szivesek voltak felülfizetni: Szily Dezső 10 K, Deutsch Benedek, Cságoty Ferenc 4—4 korona, Horváth József, esendőrör, Engel Pál 3—3 K, Katolikus olvasóköri, Pethő

Lajos, Mayer János, Heigl János, Takács Endre, Luiszer Ernőné, Börök és Palkó 2—2 K, Aczél Ádám, Hegyi Károly, Biba Kálmán, Szabó Zsigmond, Czinder János, Nagy Ignác, Senkő István, Takács István, Kovács József, Kiss József, Senkő János, Tóth János, Peresztegi Gergely, Császár Gusztáv, Salamon János 1—1 K, Bogay Kálmán, Péter Miksa, Szalay József, Árvay Gábor 1-40—1-40 K, Tóth Ferenc 80 f, Tóth Ferenc, Tóth Károly 60—60 f, Toronyi Mátyás, Szeghy Sándor, Takács József, Tóth Teréz, Kiss József, Németh János, Szecsődi József 40—40 f, Sipos József 20 f. Az adományokért halás köszönetét fejezi ki az egyesület igazgatósága.

Pincészer után. Tele van most minden pince borral, a pincészerre járók száma tehát alaposan megsaporodott. A vasárnap délután arra való, hogy a hegyre járjon az ember borinnya. Mócsi Ferenc kiskanizsai gazda is a kiment néhány vendéggel a Látóhegyre, ahol erősen felittak. Estefelé kocsi utat s hajtattak hazafelé. Mócsi hajtotta a lovakat. De nem volt biztos kezében a gyeplő s a kocsis ide-oda támolygott a széles országúton, amíg végre az árokba dőlt. Arra járt Szabó György munkás, aki jóízűen nevetett a póruljárt részeg emberek felett. A kacagás bántotta Mócsi Ferencet, kést rántott s Szabónak rohant. A kés három sebet ejtett Szabón, aki törös botját kapta elő s keresztül szurta Mócsi tüdejét. Mire a városból segítség érkezett, Mócsi már meg volt halva.

Sági János tapolezai gazda is kiment a hegyre s ott úgy berugott, hogy társai kénytelenek voltak egy kocsi fektetni. Ugy látszik, az egész társaság el lehetett ázva, mert Ságist olyanformán tették a szekérre, hogy a kerék egész uton a fejét horzsolta s mire hazaértek, az agyveleje is kilátszott.

A lakbér. Tudvalevő dolog, hogy a tisztviselők lakbérei a folyó év utolsó negyedétől kezdve rendeztetnek. A miniszteriumban most folynak a munkálatok az egyes városok lakbérössztályba való sorozása iránt. Jó ferrarából kapott értesülésünk szerint Zalaegerszeg a harmadik lakbérössztályba kerül, vagyis a budapesti lakberek 80%-át kapják az itt levő tisztviselők. — A belügyminiszter felhívta az alispánt, hogy a vármegyei alkalmazottakról kimutatást készítsen s azt sürgősen terjessze fel, hogy az esedékes lakbértöbblet minél előbb utalványozható legyen. A felemelt lakberek utalványozása valószínűleg a jövő év elején fog megtörténni.

Öngyilkosság. Bölcz Mihály 48 éves gazdálkodó bollahtai lakos valamiféle börtettségbe esett. Járt több orvoshoz, tudós asszonyhoz, de nem sikerült bajából kigyógyulnia. Emiatt nagyon elkeseredett s több ízben hangoztatta környezetét, hogy ha nem tud irt találni gyöttrő fájdalmaira, kénytelen lesz az élettől megválni, mert ilyen betegséggel kin tovább élni. A minap végre is hajtotta sötét szándékát. Előkereste a kamarából régi, rozsdás perkussziós vadászfegyverét, megtöltötte, ágyba feküdt s magára lőtt. A nagy izgatottságtól azonban nem tudott jól irányozni a löveg állkapasába ment, szétroncsolta azt és nyelvét is. A lövés zajára összefutott a ház népe, sietve orvosért mentek, aki bekötözte a sebet és be szállította a helybeli kórházba, ahol a szerencsétlen ember élet halál közt lebeg.

Politika a hadseregben. Volt idő, (?) amikor a katonaságnál rettenetes rossz néven vették a magyar embertől, ha kimutatta nemzeti érzelmét. Tudunk eseteket, hogy magasrangú tiszteteket azért küldtek nyugdíjba, mert magyaroknak vallották magukat; tudunk esetet arra is, hogy kiváló magyar tiszteteket azért mellőzték az előléptetésükéül, mert nem tanulták meg az ezred cseh nyelvét. Magyarországon szolgáló német gíranésár tisztet pedig büszkén tüntettek nemzetiségükkkel, évtizedekig nem tanultak meg magyarul s tele torokkal énekeltek nemzeti dalikat, szidták a magyart, míg a Kossuth nótáért még a lefokozás is járta. Ugy látszik, hogy a horvát katonáknak már szabad politizálni, nemzeti érzületükkel tüntetni — még magyar földön is. Erre vall legalább is a zágrábi katonai lelkes predikációja, aki a múlt héten a horvát ulánusoknak Csáktornyan tartott beszédében ugyancsak kioktatta a katonákat a fajszeretetről, nem feledkezvén meg egy kis magyarfalásról sem. Biztatta az ulánusokat, akik egyébként sem szoktak megfélemleni a magyarok iránti gyűlöletükről, hogy ha valaki fajuk és nemzeti

nyelvük ellen tör, azzal számoljanak le; miután pedig ezt Muraközben is megeselekszik, hát örködjenek a horvát érzés és szó fölött. — Így írják ezeket Csáktornyról. Mi pedig csodálkozunk, hogy egy derék magyar város ezeket szó nélkül eltűri.

A kenyéregyesület közgyűlése. Mult vasárnap, október 25-én délután 3 órakor tartotta a helybeli kenyéregyesület, Gráner Gézáné elnök vezetése alatt, évi rendes közgyűlést, az izraelita hitközség tanácstermében. — Weisz Ármin pénztáros bemutatta az előző évről vezetett számadását, mely szerint bevétel volt 2615 K 54 f, kiadásként szerepel 953 K 40 f, így a maradvány 1662 K 14 f. — Az egyesület 29 családnak 1589 drb 2 kilós, összesen 31 mmázsa 78 gram kenyeret osztott ki az év folyamán. 29 szegény család élvezte ennek a nemes emberbaráti célokot szolgáló egyesületnek a jótékonyát, ellátván őket a legszükségesebbel, a mindennapi kenyérrel. Huszonkilenc szegény családot mentett meg az egyesület jótékonyasága a nélkülözéstől. S tekintettel a szegénysorsu családok szaporodására, a tél korai beköszöntésére s a folyton növekedő drágaságra, kilátás van rá, hogy az egyesület kiadásai az idén növekednek: azért a jótékony lelkeket az egyesület támogatására ez uton is felkérjük. — A közgyűlés folyamán elismerését és köszönetét nyilvánították Weisz Ármin pénztárnoknak az egyesület anyagi vezetéséért, valamint Balassa Anna és Breisch Erzsikének a tagdíjak beszedése körül kifejtett tevékenységéért. Sajnálattal vette tudomásul a közgyűlés azt a bejelentést, hogy az egyesület tevékeny választmányi tagja, Rechnitz Éva a városból elköltözött, akinek fáradságtalan buzgóságáért köszönetet szavaztak. Az egyesület mult esütörtökön október 29-én kezdte meg ismét működését: a kenyér kiosztását. A kenyérkiosztás minden esütörtökön két választmányi tag jelenlétében s ellenőrzése mellett történik s mindenkor csak teljesen kifogástalan, kitűnő minőségű kenyeret osztanak illető erre érdemes családoknak.

Szerencsétlenül járt gyermek. Marton Gyula novai lakos rettenetes módon vesztette el egyetlen gyermekét, két éves fiacskáját. A gyermek egyedül játszott a kertben s felmászott a kerítésre. Innét leesett egy tókába zuhan, ahonnan halva vették ki.

Szélahamos asszony. Rosinger Rozi Patrikeresztur békés lakója s egy kis szatócés üzletnek tulajdonosa volt. Idáig alig ismerte valaki a falujabeli gazdaembereken kívül s így nem is sejtette senki, minő zseniális szélahamosnő veszett el benne. Ha sorsa véletlenül valamely nagy város forgatagába vezet, ahol száz meg száz alkalom kínálkozik szélahamos üzelmekre, nagy rekordot ér vala el és talán ország világgal beszélt volna róla. De így a kis göcseji faluban nagyratörő eszméi nem nőhettek meg. A mit ki tudott spekulálni, azt következőkép hajtotta itt Zalaegerszegen végre. Bement Schütz Sándor és Fia cég nagy rőfös üzletébe, ott bevásárolt különböző rőfös árukat mintegy 930 korona értékben, azzal a kijelentéssel, hogy egy általa megnevezett helybeli kereskedőnél letéteményezett takarékpénztári könyve alapján kifizeti, az árukat becsomagoltatta egy rekeszbe s elvitette. Átment Bauer Jakab szappanoshoz, kiválogatott 2 métermázsa szappanárut, becsomagoltatta s azzal vitette el, hogy a Schütz cég délután kifizeti az árát. Ezután elment a vasutra, ott Singer Mihály nagykanizsai lakos címére feladta s mint a ki a legjobban végezte a dolgát, odább állt. Elsőnek Bauer Jakab ocsudott föl. Délután átment a Schütz céghez, megtudandó, kifizetik-e Rosinger Rozi által vásárolt szappanárut s mikor értesítették, hogy Rosinger nemcsak nem hagyott ott részére pénzt, hanem még hitelbe vásárolt, elküldtek ahhoz a kereskedőhöz, a kinél az állítólagos takarékpénztári könyv lett volna. Ott aztán kitűnt a turpiság. Sürgő-

sen megtették a panaszt a rendőrségen, mely a már utnak indított árukat táviratilag lefoglaltatta és visszarendelte Zalaegerszegré, a szélahamos hölgy ellen pedig megindították a büntető eljárást.

Országos vásár. Mult szerdán, október 28-án tartották meg nálunk az ez évi Simon-Judás nevű országos vásárt. Ámbár megelőző éjjel esett az eső, a közlekedés kissé nehézkesebbé vált, mégis szép látogatottságnak örvendett a vásár. Volt eladó anyai, mint már régen nem; a sátrak sűrűn egymás mellett állva tömve voltak árukkal. De volt vevő is elegendő. Főként a ruhás sátrakat látogatták sűrűn a vevők. Nagy elevenség mutatkozott az állatvásáron is, ahol több olasz kereskedő megjelenése s bevásárlása következtében a marhaárak jócskán emelkedtek. Nagyobb bevásárlásokat eszközölt a kaposvári urodalom több majorja részére. Felhajtottak mintegy 60 db bikát, 400 db tehenet, 450 db tinót, 200 üszőt, 800 ökröt, 300 borjut és körülbelül 600 lovat, összesen tehát 2810 darabot. Eladásra — bel és külföldi forgalomra — került összesen 1157 drb. a felhajtott összes állatoknak 40 százaléka. Uj levelet 374 drbt állítottak ki. Az eladott állatok közül mintegy 300 db került külföldre.

Pótlóvásár. A Varasdon állomásozó 10. honvéd huszár ezred küldöttsége folyó évi október 27-én a helybeli országos vásártéren pótlóvásárt rendezett. Felhajtottak 20 darab fiatal jó növésű esikót, melyek közül egy darabot, Kovács József nagykapornaki lakós gazdálkodótól 750 K vételárért háttas lónak megvásárolták. A felhajtott többi lovak között több tüzerlovaknak alkalmasnak találtatott, amiket azonban a bizottság nem vásárolhatván meg, a Nagykanizsán állandóan működő lovatató bizottsághoz utasított.

Aki szép, fajtiszta szőlőt akar, bizalommal forduljon az évek óta legjobb hírnévnek örvendő Vállalati Szőlőtelephez Billédén (Torontálmegye), mely vállalat szőlőoltványainak faj- és árjegyzékét ingyen és bérmentve megküldi.

Öngyilkos ifju. Megrendítő szerencsétlenség érte Nagyffy József zalaegerszegi szijgyártó mestert, akinek egyetlen fia, Nagyffy István 20 éves borbélysegéd egy meggondolatlan pillanatban önkézzel vetett véget ifju életének. — A fiatal ember szándékát semmi sem árulta el, egy sor bucsuzó irást sem hagyott hátra s a tragikus eset olyan körülmények között történt, hogy azt szinte véletlennek lehet tulajdonítani. A fiatal ember jókedvűen beszélgetett a házban dolgozó varróleányokkal. Beszélgetés közben elővette revolverét s azt mellének tartva kérdezte: Akarják, hogy agyonlőjsem magamat? Valamelyik leány még azt válaszolta, hogy öngyilkos csak gyáva férfi lehet. Ekkor durrant el a revolver. A golyó a szívet furta keresztül s a szerencsétlen ifju egy szó nélkül meghalt. Képzeltető a szülők kétségbeesése. Egyetlen gyermeküket vesztették el. A tiszties iparos család iránt általános részvét nyilvánult meg. A korán elhalt fiatal embert nagy részvéttel temették el.

A fa és a szén. Ezidén ismét emelkedett a fűtőanyagok ára. Zalaegerszegen egy öl fa ára 40 K, vagyis drágább mint az alföld közepén, ahol hire sincs az erdőnek.

Kiss szerencsése Nagy! Köztudomásu, hogy a m. kir. osztálysorsjáték tervezete a legkedvezőbb nyerési esélyeket nyújtja. Nagy nyeremények mellett számos kisebb nyeremények vannak és különösen az, hogy a fele a kibocsájtott sorsjegyeknek — tehát minden második — nyer, az oka, hogy a nagyközönség minden rétege kipróbálja szerencsését. Ezer és ezer ember lett így uton szegényből gazdaggá. Az új sorsjáték I. osztályának húzása november 19 és 21-én lesz. Tegyen szerencsekíséreltet és vásároljon sorsjegyet az előnyösen ismert Kiss bankházában (Budapest, Kossuth Lajos-u. 13),

mert pontosan és lelkiismeretesen szolgálja ki vevőit és mert Kiss szerencsése nagy.

Minden gyermekszobában halálával kell gondolni azokra a derék norvég halászokra, kik a háborgó tengeren fogják a tőkehalat, mely a kitűnő csukamájolajat szolgáltatja. Csukamájolajat, a legizletesebben és a legkönnyebben emészthető formában nyújt a „Scott-féle Emulsió”, mely egyike a legjobb tápanyagszereknek. Kapható a gyógyszerárakban.

Érdekes beszámolás. A XXII. m. kir. szabadalmazott osztálysorsjáték az imént véget ért. A közönség jogosan kíváncsi rá, hogy a főnyeremények kikhez jutottak. Csakhamar nálunk a főnyeremények nyertesei valósággal menekülnek a nyilvánosság elől. A sorsjegyek főelárusztóinak könnyen érthető okokból a legszigorubb diszkréció teszik kötelességévé s a főelárusztók azt a diszkréció megőrzik. A 600000 koronás nagy jutalomdíjat, továbbá a 400000, 200000, 100000, 90000, 80000 koronás stb. főnyereményeket, szóval a XXII. sorsjáték összes nagy nyereményeit ismét hazánkban nyerték. A legszigorubb diszkréció sem akadályozhatja meg azt, hogy néha egy-egy főnyeremény sorsáról közlelbi adatok nyilvánvalókká ne legyenek, olyankor, mikor maguk a nyertesek nem tartják szükségesnek, hogy titokban maradjanak. Ezuttal például nem maradt titokban, hogy a 600,000 koronás jutalom egy negyedét — 150,000 K — Tormássy Imre, a Városi Villamos Vasut kalauza nyerte meg. Egy másik negyede egy állás nélkül levő pincér két nyolcad sorsjegyre esett. A boldog nyertesnél albirletben lakik egy szegény asszony s neki a szerencse az osztálysorsjáték jutalmának egy nyolcadát (75000 koronát) juttatta. Ugyaneunyt nyert egy nyolcad sorsjeggyel egy kőbányai gyári munkás s egy budapesti magántisztviselő. Nagyjában ezek a lefolyt sorsjáték főnyereményeinek nyilvánosságra jutott adatai.

Syngeséget

még ha betegség után való szervi betegség is, könnyen le lehet győzni, valamint az egészséget és az erőt gyorsan s biztosan helyre lehet állítani SCOTT-féle Emulsió által.

Kényes iny és gyomor

a mely nem bírja el a közönséges csukamájolajat, a

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halászt — kérjük figyelembe venni.

SCOTT-féle Emulsiót

eszményi gyógyszerként fogadja. Ehhez még az az előny is járul, hogy háromszorta táplálóbb, mint a közönséges csukamájolaj.

Egy eredeti üveg ára 2 K 50 fillér.

Kapható minden gyógytárban.

Örömmel látjuk, hogy egy ismert bécsi szivarkahévelygyár hazánkban, Sopronban évek óta nagy gyárüzemet fejt ki, melyből az egész világon ismert Jacobi antinikotin la fleurette szivarkahévely kerül mint hazai gyártermény forgalomba. Örömmel üdvözöljük a hazai ipar eme előrehaladását, annál is inkább, mert nincs szükségünk arra, hogy pénzünkért osztrák árut vegyünk. Lapunk mi számában erre vonatkozólag közölt hírdetést olvasóink szives figyelmébe ajánljuk.

Messaline - és „Henneberg”
Radium - selyem 1 K 50 f-től
Louisine - feljebb bérmentve és
Taffett - vámentesen. Minta
postafordultával.

Selyem

Megrendelések bármely nyelven intézendők:
an Seidenfabrikt. Hennenberg in Zürich.

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testsúlyt, megszünteti a köhögést, váladékot, éjjeli izzadást

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-
köhögés, skrofulózis, influenza
ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor
„Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche”

Kapható orvosi rendelre a gyógyszerárakban. — Ára üvegenként 4.— korona.

Piaci árak a legutolsó hétfőn 100 kilogrammonként

	minőség szerint	Kor. 161	Kor. 162
búza		22.60	—
rozs		18.40	—
árpa		15.20	—
zab		14.60	—
kukorica		17.40	—

Nyílt-tér.

Dr TOMPA egyetemes orvostudor
és fogorvos-spezialista
lakik és rendel **MUNKÁCSI-UTCA 1. sz.**,
Comin-féle ház.

Felelős szerkesztő: Dr Csák Károly.

Laptulajdonosok: Dr Csák Károly és Udvardy Ignác.

Rosz gyomor

semmit sem bír el és ennek állandó következménye: étvágytalanság, gyomor-fájás, undorodás, emésztési zavarok, fejfájás stb.

Biztos segínyt nyújt a

KAISER-féle

fodormenta cukorka.

Orvosilag kipróbálva!

Élénkítőleg ható, az emésztést elősegítő és gyomorerősítő szer.

Egy csomag 20 és 40 fillér **Schmidt Győző** cukrászdájában, **Kasztler Sándor** és **Kocsuba Emil** gyógyszerházaiban Zalaegerszegen.

8059/tkvi. 1908. szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A zalaegerszegi kir. törvényszék, mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy **Szabados Imre** végrehajtónak **Geiger János** végrehajtást szenvedő elleni végrehajtási ügyében az árverés 2381 korona tőkekövetelés, ennek 1905 január 5-től járó 5% kamata, 83 K 50 f bekelezett és jelenleg 31 koronában megállapított költség kielégítése végett a zalaegerszegi kir. tszék területén levő, a nagylengyeli 553. sz. tjkvben 1. sorsz. 229. hrsz. szántóföld, **Geiger János** és **Rozália** tulajdonánál felvett ingatlanból **Geiger János** felerész illetősége 109 K 50 f, a nagylengyeli 562. sz. tjkvben 2. sorsz. 91. hrsz. szántóföld és ház ingatlanból **Geiger János** felerész illetősége 414 K, ugyanezen tjkvben 3. sorsz. 391. hrsz. szántó a gyepalján ingatlanból **Geiger János** felerész illetősége 10 K 50 f, végül az ormándiaki 223. sz. tjkvben 1. sor 162/b hrsz. számú szántó a ralikói dűlőben **Geiger János** tulajdonánál felvett egész ingatlan 484 K kikiáltási árban az alábbi feltételekkel elrendeltetik és hogy a fent megjelölt ingatlanok az 1909 évi január hó 30 napján délután 10 órakor Nagylengyel és ugyan-ezen nap délután 3 órakor Ormándlak községében tartandó nyilvános árverésen és pedig ház-béradó alá eső ingatlan a kikiáltási ár felénél, egyéb ingatlan a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron eladatni nem fog.

Árverezni szándékoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 10 K 95 f, 41 K 40 f, 1 K 05 f, illetve 48 K 40 f t készpénzben, vagy az 1881. évi LX. te. 48. §-a alatt megjelölt ár-folyammal számított és az 1881. évi nov. 1-én 3333. szám alatt kelt I. M. rendelet 6. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. te. 170. §-a értelmében a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átsegélyteltetni a bánatpénzt a vételár 10%-áig kiegészíteni.

A kir. törvényszék mint tkv. hatóság.

Zalaegerszeg, 1908. évi október 12. napján.

Moiser, kir. tszéki albiró.

Egy és két éves
szőlő-
oltványokról
különbféle sima és
gyökeres vadvesszőről
szőlő kimutatás meg-
jelent.

Kívánatra barkinek ingyen és bérmentve megküldi a
vállalati szőlőtelep
Billéd, Torontálmegye.

Szőlő-

oltványokat
szállít, fajtiszta-
ságért jótállva,
legdusabb vá-
lasztékban a
már évek óta

elsőnek és legmegbízhatóbbnak ismert:

Küküllőmenti első szőlőoltvány telep
tulajdonos: **GASPARI FRIGYES**,
Medgyes, 120. sz. (Nagyküküllőmegye.)

Tessék képes árjegyzéket kérni!

Az árjegyzékben található az ország minden részéből érkezett elismerő levelek, ennél fogva minden szőlőbirtokos megrendelésének megtétele előtt az ismerős személyiségektől úgy szó, mint írásbelileg bizonyosságot szerezhethet magának fenti szőlőtelep feletlen megbízhatóságáról.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a

Réthy-féle
pémetefü **cukorkánál.**

Vásárlásánál azonban vigyázzunk
és határozottan **RÉTHY-fÉLÉT** kérjünk, mivel
sok haszontalan utáNZATA VAN.

1 doboz 60 fillér.

Csak RÉTHY-fÉLÉT fogadjunk el!

„M-i-i-t? — „Papa megengedte! Hisz' valódi Jacobi-
féle Antinicotin-cigaretta-hüvelyek fadóboxban!”

Figyelem! Csakis a „JACOBI” jeltzéssel valódi!
Minden fadóbox egy érdekes búvész-kártyát tar-
talmaz.

Egy Zalaegerszeghez közel
fekvő, zalaegerszegi hegyen
mintegy 5 kataszt. holdat
tevő jó karban levő

szőlő birtok

szabadkézből azonnal eladó.

Cím a kiadóhivatalban.

TÖRLEY

CASINO
TALISMAN
GRAND VIN

723/v. 1908.

Árverési hirdetmény.

Alulirt kir. bir. végrehajtó az 1881. évi LX. te. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zalaegerszegi kir. járásbíró 785. számú végzése által **dr. László Pál** végrehajtató javára 99 korona 96 fillér tőke, ennek 1908 évi május hó 7-től járó 5% kamata, ugy járulékaik erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt 660 koronára becsült tén és lőből álló ingóságok nyilvános árverés útján leendő eladatása elrendeltetvén, ennek a helyszínén vagyis Zalaegerszegen leendő eszközésére 1908 évi november hó 2-ik napjának délután 2 órája határidőül kitűzetik és ahoz a venni szándékozők ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. te. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi IX. te. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Zalaegerszeg, 1908. évi október 19-én.

Lukács József, kir. bir. végrehajtó.

Szőlőoltvány, amerikai és hazai vesszőeladási hirdetmény.

A nagyméltóságú Földmívelésügyi Ministerium
60900/1896. számú szokványrendelete szerint
válogatott első osztályú sima és gyökeres

**Ripárla-Portalis, Rupestris-Monticola és
Vitis-Solonis**

amerikai vadvessző, valamint ugyanily alanyokra
nemesített, fenti rendeletnek mindenben megfelelő
a legkiválóbb bor és csemege fajú

gyökeres fás és zöldoltványok

ugyszintén hazai sima és gyökeres vesszők kerül-
nek nálunk ezen évben nagymennyiségben eladásra.

**Badacsonyi Szőlőtelep kezelősége,
Tapolca, (a Balaton mellett.)**

568/v. 1908. szám.

Árverési hirdetés.

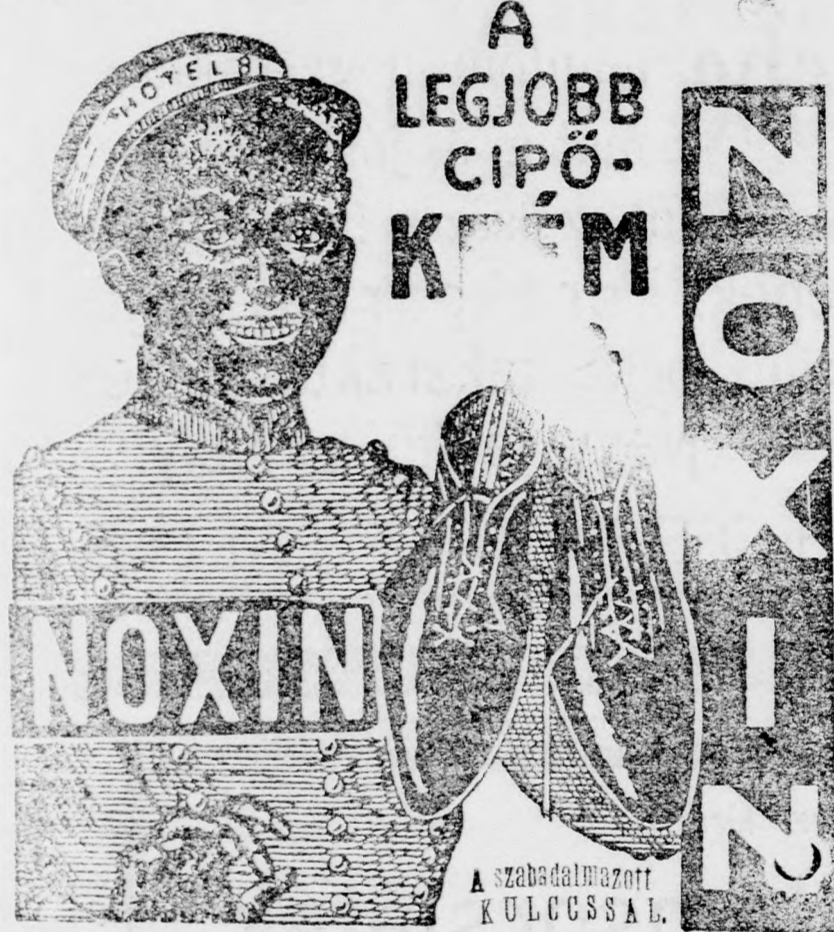
Alulírt kir. bir. végrehajtó az 1881. évi LX. tc. 102. §-a értelmében ezennel közzhírré teszi, hogy a zalaegerszegi kir. járásbíró 1903 V. 883. számú végzése által Hoffmann Samu és fiai végrehajthatók javára 66 korona tőke, ennek 1906. évi július hó 28-tól járó 5%-os kamatja, ugy járulékaik erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt 2100 K-ra becsült szarvasmarhák, lovak és gazdasági eszközökből álló ingóságok nyilvános árverés útján leendő eladatása elrendeltetvén, ennek a helyszínén, vagyis Felsőnemecapátiban leendő eszközökre 1908. évi november hó 9. napjának d. e. 10 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. tc. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni tognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi IX. tc. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Zalaegerszeg, 1908. október hó 22-én.

Nagy Sándor, kir. bir. végrehajtó.

NOXIN

A LEGJOBB CIPŐ-KRÉM

NOXIN

NOXIN

Minden jobb üzletben kapható.

HOCHSINGER TESTVÉREK BUDAPEST.

Sok pénzt

takaríthat meg, aki kályháját és takeréküzehelyeit általam javíttatja, vagy átrakatja fa-, szén- és koksztűtésre, tüzmentes téglából épített tüzszekekrénnyel. Nincs több szén- és szénmégzés a szobákban, ha bizalommal hozzám fordulnak. 14 évig dolgoztam mint segéd bel- és külföldön, többek között Ó Fensége József főherceg alsóthi birtokán, Frigyes főhercegnél Feltoronyban, Rainer főhercegnél Badenben, Mária főhercegnél Hallban (Steyer), Alfonz spanyol király altmünsteri kastélyában (Felső-ausztria), hol a legnagyobb megelégedést és bizalmat nyertem.

Itt Zalaegerszegen való önállósításom óta szintén a legnagyobb megelégedésben részesültem.

Ajánlom megtekintésre dús választéku raktáramat elsőrendű, csinos és olcsó

cserépkályhákból.

Minél számosabb megrendelést kérve, gyors és lelkiismeretes kiszolgálást biztosítok.

Kiváló tisztelettel

BACH LAJOS

kályhás
Zalaegerszeg, Munkácsi-utca 6., Korányi-ház,
a Központi kávéház mellett.

KEGYELET
disztemetkezési vállalat
a vármegyeház átellenében
ZALAEGERSZEGEN.

Raktáron tart:

fa- és érckoporsókat, sirkereszteket, sirkoszorúkat, kész halotti ruhákat, művirágokat, s minden a temetkezéshez szükséges cikket nagy választékban.

Elvállal:

egyszerű és dísztemetkezéseket, vidékre hullaszállítását és átszállítást a legjutányosabb árban.

Szükség esetén szives pártfogást kérnek:

Lendvay László,
Siposs János, Lendvay Pál,
asztalos mesterek.

ANIMO
Sec

gyógyászati
Pezsgógyár Rt.
CSAKTORNYA

SIRUP-PAGLIANO a legjobb vértisztítószert. Feltalálója Girolamo Pagliano florenzi tanár, 1838 óta állítja elő. Sirup Girolamo Pagliano a legjobb és legbiztosabb hashajtószer, mely 1838 óta sok ezer családnál a legjobb eredménytel használják. Orvosi rendelésre minden jobb gyógyszerárban kapható. Megszünteti a székrekedést és annak következményeit, mint vérdudulás a fejbe stb., előmozdítja az anyagcserét és vértisztítón hat bőrkiütések, csusz, köszvény-nél stb. Megrendelések intézendők: Girolamo Pagliano tanár, Florenc (A 74.) Via Pandolfini. — Elismerő leveleket és prospektust ingyen és bérmentve küld a vezérképviselő: Dr. F. Herzig, Wien, XI. Löblichgasse 4. Gyógyszerárak főlerakatként kedvező feltételek mellett kerestetnek.

Diszitsd otthonodat télen,
— kertedet tavasszal —
válódí **Haarlemi**
virághagymákkal

8 korona (holl. 4 forint) postautalvány ellenében bérmentve és vámmentesen küldjük Ausztria-Magyarországon át mint évenként a mi kedvelt **Normál kollekciónkat**: 30 jácintot üvegek vagy 40-et eserepek számára, vagy 50-et a kert részére, vagy pedig szobákba való kollekciónkat 150 drbot 45 cserép számára, vagy 250 drból álló kertbe való kollekciónkat, vagy a kert és szobákba való 240 drból álló kollekciónkat (mely egy szép választék jácint, tulipán, nárcisz, crocus, scilla, hóvirág stbből áll.)
Gazdagon illusztrált, számos termelési utasítással ellátott főárjegyzék, mely a kollekciónk részletes jegyzékét is tartalmazza, ingyen és bérmentve.

Blumenzwiebelzüchterei »Huis ter Duin« (A.-G.)
Noordwijk bei Haarlem (Holland.)

Ismét itt a

hideg, jusszon minden-
kinek eszébe,
hogy kevés pénzért legjobb keztyűt,
harisnyát, tricót árut, jó gyermek-
cipőt, házi cipőket, ingeket, csinos
magyar gyártmányu nyakkendőket,
téli pamutokat és még ezer más tár-
gyat a legjutányosabban csakis Zala-
egerszeg legnagyobb választéku üzleté-
ben, a

központi áruházban

lehet beszerezni.

Összes üveg és porcellán árukból
óriási a választék.

1 drb villany izzó égő 75 fillér.

Gyermek bőrcipők 90 krtól fejjebb.

Kiváló tisztelettel

Deutsch Herman
központi áruház tulajdonos.

Tisztasága **30.000** koronával
szavatoltatik.

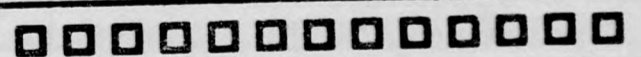

A konyhában és házbán

mindent, ami egyáltalában mosható és tisztítható, csakis

Schlicht szarvasszappannával

tisztítsunk. Ez szappan évtizedeken át folytatott beható és lelkiismeretes tanulmányozásnak eredménye. Mosóereje rendkívüli, szavatolt tiszta és ment minden káros keveréktől. Gond nélkül használható tehát minden tisztítási célra, még ott is, hol közönséges szappan felmondja a szolgálatot vagy különös gondossággal szükségeseltetik.

Védjegy:

„Horgony”

A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller pótlása

egy régióknak bizonyított háziser, mely már több mint 36 év óta legjobb fájdalom-
csillapító szernek bizonyult kísérvényel,
csúznál és meghűtésnél bedörzse-
képpen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, a mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cég-
jegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva.
Ára üvegekben 80 fillér, 1 kor. 40 f. és
2 korona és úrszólván minden gyógy-
szertárban kapható. — Főraktár: Török
József gyógyszerésznél, Budapeston.

Richter gyógyszerára
az „Arany oroszlanhoz”, Prágában.
Elsőbeosztású 6 neu. Mindennapi szükséglet.

LEOPOLD GYULA Budapesti Irodája által Budapest, Erzsébet-körút 41. 200 napos bizalmas leltár

GARVENS-SZIVATTYUK

rendkívül olcsók,
csak elsőrendű minőség.

Kérjen határozottan:
Garvens-szivattyut

Garvens-művek, WIEN XX/2.
Levelezés magyarul és németül. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

TYUKSZEMELAI

Tyukszemet, bőrkeményedési
azonnal eltávolít a Kaiser-féle
TYUKSZEMELAI
Ára 70 fillér.

A legjobb és legerősebb
sósorszesz az
ERŐ SÓSORSZESZ
ára 2 K, 1 K és 30 fillér.
Postán szállítja utánvét mellett a
vegyészeti és koz-
metikai laboratórium.
**KOSMOS
GYÖR, BAROSS-UT.**

BÉLHURUT
(hasmenés), gromorgócs legjobb gyó-
gyára a BARTA-féle fakéő áfonya-
gyógyó, kapható gyógyszereszek-
nél. 5 üveget 8 k-ért bérmentve szállít
előkelőbb fűszeresek közvetítésével is a

Felső Konzervgyár, Barta József
Fejka (Szepe megye). - Kérjen árjegyzéket!

VÉRSEGENYSÉG, ÉTVAGYTALANSÁG, IDEGESÉG
gyógyítására a leghatásosabb készítmény a **KRIEGER-féle**
TOKAJI CHINA-VASBOR.
Rendkívül kellemes ízű, erősít, tisztítja a vért.
Kis üveg ára 8-20 kor. Nagy üveg 6 kor. Kapható gyógyszerárban.
Postán küldi: **KOBONA-GYÓGYSZERTÁR** Budapest, Kálmán-ter.

PLATSCHEK VILMOS
elismert legolcsóbb, legszolidabb
FÉRFI- és GYERMEK-ruha áruház
Budapest, IV., Központi Városház. (Károly-körút).

RIVOLI fényképezési és festési műtermében
BUDAPEST, VII., RÁKÓCI-ÚT 30.
készülnek csak elsőrendű művészies
kieltekben fényképnagyítások, aquarell-
és olajfestmények. Másolások seiyemre,
hársongra, fára, elefántcsontra stb. Bross, függelék, tö stb.,
apró üvegfestményekkel. Porcellánba égetett fényképek sír-
kövekre stb. Miről küldjek ingyen és bérmentve árjegyzéket?

**DIGESTOOL
GLÜCK**

Bebozza 2 kor.
Postai szábrítás: **FEHÉR GALAMB** gyógyszerár
BUDAPEST, HUNGÁRIA-KÖRÚT 93
Kapható minden gyógyszerárban és drogeriában

Meglepő haladás!
FICHTENIN

a legkiválóbb, szabadalmilag védett szer, mely mindenfajta fér-
get a laktációban ép úgy, mint mindenemű hernyót, vér-
és levetített és egyéb kert- és veteményben kártékony állat-
zatokat és azok petéit azonnal megöl.

Legmegbízhatóbb védőszer esenyeg és órára ellen.
Használati utasítás szeriat való eljárás mellett listeltek
a feltétlen eredményt.

Vezetékpvtársak Magyarorságra részére:
DIAMANT és VADAS
Budapest, VII., Damjanich-u. 35. - Telefon 21-51

BOGDÁNY
szerencséseje paratlan!

Vasároljunk osztály-
sorsjegyet csakis
BOGDÁNY S.
fővárosi sorsjegytroda r. t. nál
BUDAPEST, KÁROLY-KÖRÚT 20.

**Dr. KOVÁCS
KÉZPASZTÁJA**
8 nap alatt biztosan hat.
Tégelye K 1-20
Dr. KOVÁCS gyógyszerár
Budapest, Gyár-utca 17.
„Tollott-úttok” ingyen.

**Ha fáj a feje használjon
azonnal**
Beretvás - MIGRAIN - pasztillát,
mely 5 percz alatt minden fejfájást megszüntet.
1 doboz 1 kor. 20 fillér. - Minden gyógyszerárban és drogeriában kapható.
Fővárosi **BERETVÁS TAMÁS** gyógyszerár **KISPEST,** Rákóczi-
utca 2. Ingyen postai szállítást 5 doboz rendelésnél.

PARIS
Szaladás: Simon Pál
Budapest, VI., Váci-körút 25. sz.
100 szoba 2-20 k-ól felfelé. Kiszolgálás
szociális és villanyvilágítású egytük. Fürdő,
elegáns kávéháza, étterem. Villamos vasút
megállóhely az összes pályaudvarok és
hajók felé.

Melyik vendéglőben étkezik Budapesten?
Schuller Kaszinó-éttermében
VI., ANDRÁSSY-UT 39. sz.
Elsőrendű konyha!
Naponta zene-estély!

Dr. KOVÁCS J.
hemopatiai rendelő-intézete
1888. betegségeket
aszoródi székérra
Budapest, Váci-körút 18. sz.

KATZER
szőrmővelő szőrművek és szőcsor-
vítógép el vannak terjedve.
Első és legnagyobb
malutár ellen védő rész. fűsz.

Hirdetmény.

Helyváltozás miatt eladok egy
négy lőerejű Schuttleworth-féle
gőzcséplő garnitúrát
a legjobb karban, az összes cséplési
főlszereléssel együtt 3000 koronáért.
Venni szándékozók a gépet nálam
megtekinthetik. Hitelképes vevők
részletre is fizethetik.

Dezső József
géptulajdonos
Nagykapornak, Zalamegye.

Óh jaj!

Megfojt ez az
átkozott köhögés.

**Köhögés, rekedt-
ség és elnyálkáso-
dás ellen gyors és
biztos hatású**
Egger mellpasztillái,
az étvágyat nem rontják
és kitünő ízűek.
Doboz 1 korona és 2 korona.
Próbadoboz 50 fillér.

Fő- és szétküldési ráktár:
**„NÁDOR”
GYÓGYSZERTÁR**
Budapest, V., Váci körút 17.

Éljen!

Egger mellpasztilla
csakhamar meggyógyított

Kapható Zalaegerszegen: **Kaszter Sándor, Kocsuba Emil,** Sümegen: **E. Der-
varics István,** Zalaszentgróton: **Botfy Péter** gyógyszerárjaikban.

Amerika.

Elutazás Havrból minden szombaton,
Bécsből minden kedden.

A francia vonal
által az amerikai vasutakra szóló jegyek
minden állomásra kaphatók.
Közelebbi felvilágosítás ingyen és bér-
mentve csak a

Francia vonal által
Bécs IV. Wiedener Gürtel No/6. (A Déli
és államvasutak állomásával szemben.)
Tessék a címre vigyázni!

(Hirdetési jog a m. kir. Belügyminiszter által 113.674/904
sz. a. engedélyezve.)

Grünbaum Ferenc
mész- és téglagyára

ajánl helyben gyártott, legjobb minőségű

mész és téglát

Megrendelések a legpontosabban és gyorsan eszközöltetnek.

Városi iroda:
ZALAEGRSZEG. KOSSUTH LAJOS-UTCA II.

Csak az ily
cégtáblával
jelzett
üzletekben

lesznek
Singer
varrógépek
elárúsítva.

Figyelmeztetésül! Minden varrógép, melyet más varrógépüzlet „Singer varrógép” név alatt forgalomba bocsát, csak utánzata egyik régebbi szerkezetünknek, amely családi gépeink új szerkezeténél fogva, ugy szerkezet, mint használhatóság és tartósság tekintetében a mienktől nagyon távol áll.

SINGER CO

varrógép részvénytársaság

ZALAEGRSZEK, Vármegyház-tér 1.

Magyarország legnagyobb és legrégebb varrógép üzlete.

Minden rendszerű varrógép javítása elvállaltatik és szakszerűen eszközöltetik.

Eladó

egy Eisele-féle **takarmány-füllesztő**

gőz-kazán

a hozzávaló csövekkel és 2 darab 40 hektolitères hordóval.

A készülék rendkívül alkalmas répa, burgonya összefőzésére tőzeg vagy szecsával. Gépész nem kell hozzá, tüzelő-anyag fogyasztás minimális.

Ara minden felszereléssel együtt 400 korona.

Nálam szeszgyár építés folytán vált feleslegessé.

MALATINSZKY FERENC
földbirtokos Zalacsány.

A VERSENYÁRUHÁZBA

megerkeztek az idény legujabb divatu

női kalap és sapka ujdonságai

igen nagy mennyiségben és versenyen kívüli áron.

Ugyanott kaphatók:

1 pár gyermek cipő	— frt 90 kr.	1 pár női fűzős borju bőr cipő	3 frt 50 kr.
1 » női eugos borju bőr cipő	3 » — »	1 » férfi Box Calf eugos cipő	4 » 25 »
1 » férfi suma borju bőr cipő	3 » — »	1 » női fűzős Box Calf cipő	4 » 25 »
1 » » betétes borju bőr cipő	3 » 25 »	1 » férfi Box Calf Bergsteiger c.	4 » 50 »
1 » » borju bőr cipő	3 » 50 »	1 » » » esatos Ideál c.	4 » 75 »

Tisztelettel

Pollák Ede bizományos.

68. év óta fennálló rőfös és posztó üzletemet feloszlatom.

Kartonok, vásznak, chiffonok, férfi és női szövetek, ágyneműek, asztalkendők, terítők, szőnyegek, függönyök, paplanok, takarók, pokrécok és minden e szakmába vágó cikkekből álló dúsan felszerelt raktáramat,

az üzlet feloszlata céljából hatóságilag engedélyezett

végeledás

útján mélyen leszállított áron kiárusítom.

Gabonaszákok és vízhatlan ponyvák legolcsóbb árban kaphatók.

Teljes tisztelettel

Weisz Sándor.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség b. tudomására adni, hogy a Weisz Ede-féle házban, — a vármegyház átellenében — levő iroda-helyiségemben **tűzifára**, különféle **kőszénre**, **koksza** és **faszénre** megrendeléseket felveszek. Törekvésem az, hogy a t. közönséget pontosan kiszolgáljam.

Kiváló tisztelettel

Weinberger H. és fia.

ERDÉLYI JENŐ gépész és electrotechnikus

Telefon sz. 43.

ZALAEGRSZEKEN.

KÉSZIT:

Furrott (artézi) és ásott kutakat, rossz vagy kevés vizet tartalmazókat mélyít és átalakít.

Szállít és felszerel szivattyukat kézi és géphajtásra.

Becserél meg nem felelő és régi szivattyukat.

Mindennemű gépjavitást szakszerűen készít és felvilágosítással, költségvetéssel díjtalanul szolgál.

Új és használt szivattyukat állandóan raktáron tart.

Szagtalan árnyékszék, fürdő és mosdó berendezéseket, vízvezetékekkel vagy anélkül.

Vízvezetékek és csatornázások létesítését házak, kertek, ipartelepek, stb. részére.

Központi fűtések a legtakarékobb tüzeléssel, kisebb (3—4 szobás) lakások részére is.

Fayence és mosaik lapokkal fal és padlóburkolatokat.

Hibás berendezéseket kezesség mellett átalakít.